IV 51231

PD 256/1965

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 2. JOLIET, ILLINOIS, 30. NOVEMBRA 1917. LETNIK XXVII.

Britanci napadajo na zapadni fronti.

London poroča ljute boje pred mestom Cambrai, kjer so Nemci v največji stiski.

NOVI BOJI OB REKI PIAVE.

Italijani dobili pomoč in se branijo baje z uspehom.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

Rim, 26. nov. — Včeraj so sovražna množtva, podpirani po težki artiljeriji, zopet poskušala napasti naše postojanke med rekama Brenta in Piave. Ob našem levem krilu so bile sovražne prizadeve naperjene proti okolišu Monte Pertica. Bile so takoj zlomljene, in smrtonosen in dobro izveden protinapad od naše strani je bil podjet v odgovor na vsak nov poskus sovražnikov. Pri Tassonu je Monte Rosa bataljon alpinov uničil svoje napadnike.

V našem središču, kjer je bil sovražnikov pritisk najmočnejši, je 56. divizija bila zopet na zavisti vrednem višku svoje hrabrosti. Sovražne kolone, ki so s trdovratno ljutostjo napadale od severozapada in severa v smeri Monte Casonet Col del L'Orso, Monte San Larolo in Monte Spinoncia, so bile pokošene po našem streljanju, ponovno presenečene z ljutimi protinapadi in končno odbite. Več nego 300 ujetnikov je ostalo v naših rokah.

Na naši desni se je sovražnikov napad začel od vzhodnih slemen Monte Monfenera. Naskočni oddelki so bili najprej ustanovljeni po našem topništvu in pozneje po protinapadih ter končno odbiti po naših hrabrih alpinih. Nekaj tucatov mož smo ujeli.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Berlin poroča uspehe.

Berlin, 26. nov. — V krajevnem pogorskem bojevanju smo pridobili uspehov in jih obdržali proti italijanskim protinapadom.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Italiji prihaja pomoč.

Rim, 26. nov. — Ko prihaja na tisoče francoskih in britanskih vojakov v kraje blizu fronte, je Italija danes vesela nad sijajnimi bojnimi uspehi gen. Diazovih čet v spopadih z nemškimi najzanesljivejšimi enotami.

Nocoj izdano naznanilo vojnega urada pravi, da so tevtonski voditelji zopet pognali močnih čet proti italijanskim postojankam med rekama Brenta in Piave, ki so bile vse odbite.

Naznanilo iz Berlina poskuša na nič devati te obrambe, češ, da so bili samo krajevni spopadi, ki so se končali ugodno zanje.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Lahi odbili sovražnika.

Rim, 27. nov. — Včeraj popoldne je sovražnik po ljutem bombardiranju naših postojank na Col Della Berretti, vzhodno od Brentske doline, podjel proti istim mnoštven napad s celo pehotno divizijo.

Nastala borba je bila zelo ljuta in branitelji, osamljeni vsled silnega streljanja, bi bili morebiti prisiljeni k umeknitvi z ozirom na velikost napadajoče bojne moči in silovitost njenega napada, ako ne bi bila dospela o pravem času njih podpora, sestavljena iz sijajnih Sicilijanov starodavne in slavne Aosta-brigade, z oddelki 94. pešpolka in bataljona alpinov iz Brentske doline.

Ko so prekoračile smrtni pas z navdušenjem, so se naše hrabre čete zagnale proti sovražniku z nepremagljivo silnostjo in so ga prisilile k umeknitvi z zelo težkimi izgubami, tako da je pustil ujetnikov v naših rokah.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Makedonska fronta.

Pariz, 26. nov. — Blizu Vardarja je sovražnik po večkratnem bombardiranju in bobnečem streljanju napadel na več točkah ob fronti z oddelki razne jakosti. Bili so povsod odbiti. V Bitoljskem okraju in ob Črni reki so naši topničarji in zrakoplovni oddelki kazali živahno delavnost.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Rusko-rumunska fronta.

Petrograd, 25. nov. (Zakesnelo.) — Severna fronta: Bojevanje je bilo omejeno na streljanje in spopade med ogledovalci.

Zapadna fronta: Bilo je streljanje. Južno od Naroškega jezera, blizu vasi Skrobova in Obovščina, je bilo opaziti, kako so se družili in bratili.

Jugozapadna in rumunska fronta: Bilo je streljanje.

Zrakoplovstvo.

Dne 23. nov. je južno od Voločjaka francoski bojni zrakoplov zbil nemški stroj. Pilota sta bila ujeta. Južno od Husjatyna je naš zrakoplovec, praporščak Smirnov napadel dva sovražna stroja in zbil enega njiju ter tako pridobil svojo deveto zmago v zraku. Sovražni stroj je bil razdejan in zrakoplovca usmrčena. Južno od črnovic je bil v zračnem spopadu zbit sovražen stroj v sovražnikovih linijah.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Francoska fronta.

London, 26. nov. — Na bojni fronti pred mestom Cambrai sovražnik ni ponovil svojih napadov proti postojanki Bourlon, odkar mu je izpodletel poskus včeraj opoldne, in položaj je neizpremenjen.

Severovzhodno od Ypresa je bila znatna topniška delavnost na obeh straneh rano snoči v odseku Paschendaele, ali pehotnega napada ni bilo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Nemško poročilo.

Berlin, 26. nov. — Armada nemškega prestolonasledника: Po zelo močnem narastku v topniškem streljanju so Francozi napadli na širini štirih kilometrov med Samogieux in Beaumontom. Prvi valovi napada so bili razkropljeni po našem pehotnem in topniškem streljanju, in sovražnik se je umeknil v svoje odhodišče. Mnogi napadi po svežih četah so se zlomili v našem obrambnem pasu.

Številne Turčine, Zuave in druge francoske vojake smo ujeli. Močno streljanje se je raztezalo od bojišča do sosednih odsekov in nadaljevalo ves dan z veliko silnostjo, zlasti na obeh straneh Ornesa.

"Naša pehota in zasledujoči zrakoplovci so se vkljub hudi nevihti uspešno vmešavali v bojevanje na bojišču blizu Cambraia in ob reki Meuse so podpirali naše neutrudno vodstvo in čete."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Pariz poroča.

Pariz, 26. nov. — Na desnem bregu reke Meuse je bila živahna topniška delavnost v okraju severno od Grača 344, kjer naše čete utrjujejo postojanke, ki so jih osvojile.

Sovražen napad na naša mala stražišča v okraju Bezonvaux je bil odbit po našem streljanju.

Noč je bila pokojna povsod drugod.

Večerno naznanilo.

Prav silno topniško bojevanje je bilo v Belgiji in severno od reke Chemin des Dames. Na desnem bregu reke Meuse so naše baterije zajele pod svoj ogenj in razkropile sovražne osredotočbe severno od včeraj osvojenih postojank. Topniško bojevanje se je nadaljevalo prav živahno v tem odseku.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Turška fronta.

Petrograd, 26. nov. — Kavkaška fronta: V okolišu črnomorske brežine, jugozapadno od Gumišhana, so naše čete odbile napade po močnih turških oddelkih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Palestinska fronta.

London, 26. nov. — Britansko konjištvo je zavzelo postajo Bittir, kakih šest milj jugozapadno, in Ain Karim, polčetrto miljo zapadno od Jeruzalema, kakor poroča britansko uradno naznanilo, izdano nocoj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Velik parnik pogreznjen.

London, 27. nov. — Ameriški parnik "Aetaeon" je bil torpediran v nedeljo, poroča brzojavka iz Corunne, Španisko. Enoindvajset preživelcev je dospelo v Port Camarinas. Trije čolni, v katerih je bilo sedemintrideset mož, ostanek posadke, se pogrešajo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917

1—Francoske čete, kažoče na korist ameriškim vojakom na Francoskem način prodiranja za napad s plinom in plamenom. 2—Kanadci na zapadni fronti, poslužujoči se stare nemške grmade streliva kot opazovališča. 3—Izdelovanje jadrovine v Združenih Državah, katera obrt je bila poživljena vsled rabe ladij jadrnic.

WILSON PROTI VOJNI Z AVSTRIJO.

Predsednik in njegov kabinet odločili, ostati zazdaj v miru z dvojno monarhijo.

PIVO BO MANJ ALKOHOLNATO.

Ameriške žrtve in ameriški odlikovanci na Francoskem.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Pivo manj alkoholnato.

Washington, D. C., 26. nov. — Predsednik Wilson je odločil danes, da bodi pivo (beer), varjeno zanaprej v Združenih Državah, manj upijanljivo.

Potrdil je priporočilo po živilskem upravitelju Hooverju, da se zmanjša alkoholna vsebina piva na 3 odstotke in zmanjša tudi znesek žita, rabljenega v pivovarstvu, na približno 70 odstotkov sedaj rabljene množine.

Po zmanjšanju alkoholne vsebine od sedanjega povprečnega obsežka 4 odstotkov na 3 odstotke bo mogoče zvariti sedaj poživljano množino piva iz 70 odstotkov sedaj uporabljenega zneska žita. Potemtakem ne bo zmanjšana zaloga piva, ali pivo bo manj upijanljivo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Združene Države in Avstrija.

Washington, D. C., 26. nov. — Gibanje v prid napovedi vojne proti Avstriji pridobiva pristašev v upravi in v kongresu.

Senator Lewis, Illinois, je rekel, da bo glavno vprašanje pred kongresom zadržanje zavezne vlade napram zaveznicam Nemčije.

"Združene Države morajo nastopiti proti Avstro-Ogrski, Turčiji in Bolgariji", je rekel g. Lewis. "Skupaj se vojskujejo proti našim aliirancem. Obenem pa ne dvomim, da se bode ob napovedi vojne proti Avstriji razlikovalo med Avstrijci ter Ogri in Čehi. Ogri in Čehi žele ustanoviti demokratski obliki vladarstva.

"Razlikovati moramo tudi med Avstrijci in Poljaki. **Jaz ne mislim, da se nas more smatrati za podpiratelje načrtov, ki jih utegne imeti Italija za vzetje ozemlja od Avstrije.**

"Če naturalizirani državljani nočejo podpirati vlade, se nočejo bojevati zanjo, potem, pravim, odvzemite njih državljanstvo in jih pošljite nazaj v deželo, s katero sočuvstvujejo.

"Vsi tisti, ki razdevajo živež, namenjen za armado, polagajo bombe, izvršujejo 'sabotage' ali razdevajo mostove, naj se izročijo vojnim sodiščem. Ko bodo nekateri izmed njih obešeni ali ustreljeni, ne bomo več imeli toliko sramotnih činov."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Wilson še noče vojne z Avstrijo.

Washington, D. C., 27. nov. — Predsednik Wilson in njegov kabinet so odločili danes, da ne bodo ničesar ukrenili zazdaj glede vojne napovedi proti Avstro-Ogrski.

Po temeljitem razgovoru o položaju so predsednik in njegovi svetovalci prišli do zaključka, da obstoječe okoliščine ne bi dovolile niti pripoznanja vojnega stanja z dvojno monarhijo. Ameriške pritožbe proti Avstriji so smatrane za resne, a ne zadosti resne, da bi prevagovale preudarke, ki napotujejo vlado, ostati v miru tako dolgo kakor mogoče z Nemčije prvo zaveznico.

V soglasju s tem odlokom dovršuje sedaj predsednik svojo poslanico kongresu, ki jo bo prečital prihodnji torek, izključujoč vse, kar bi utegnilo biti podobno priporočilu vojne napovedi.

To začasno stališče se utegne izpremeniti vsak čas po kakem posebnem sovražnem činu od strani Avstrije, kakor bi bil n. pr. potop kake ameriške riške ladje po kakem avstrijskem podmorskem čolnu. Vlada ni prejela popolnih podrobnosti o potopu ameriške ladje "Schuylkill" po nekem podmorskem čolnu v Sredozemskem morju zadnji teden. Če bi se ugotovilo, da je bila kaka avstrijska ladja odgovorna za ta sramotni čin, bi imele Združene Države nov in zadosten vzrok za napoved vojnega stanja z dunajsko vlado.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Ameriške žrtve na Francoskem.

Washington, D. C., 27. nov. — Dva ameriška vojaka sta bila usmrčena in pet je bilo hudo ranjenih v topniškem dvoboju z Nemci dne 20. nov., je danes izporočil gen. Pershing. Usmrčena sta bila prostaka Harry L. Miller, Baker, Ore., in Charles Rissmiller, Reading, Pa.

Gen. Pershing je tudi izporočil dva smrtna slučaja vsled pljučnice. To sta bila prostaka W. J. Hogan, Atkins, S. C., in H. J. Morrison, Punxsutawney, Pa.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Medalje za Američane.

Z ameriško armado na Francoskem, ponedeljek, 26. nov. — Ganljiva svečanost je značila včeraj podelitev francoskega vojnega križca ameriškim vojakom, ki so prestali prvi nemški napad začetkom tega meseca. Petnajst častnikov in vojakov, omenjenih z njih stotnijo po francoskem generalu, ki poveljuje v tistem odseku, je bilo odlikovanih.

Jolietske novice.

— Gledališka predstava, ki jo priredi društvo "Triglav" v nedeljo v Sternovi dvorani, se bo vršila popoldne in zvečer. Začetek ob 2. uri popoldne in ob 8. uri zvečer. Več o tem na drugi strani. Sodelovalo bo tudi slavno dr. sv. Cecilije in zapelo nekaj lepih pesmi.

— Opozarjamo cenj. čitatelje na dopis iz Jolieta na 5. str. o nedeljski pevski slavnosti v La Sallu, Ill.

Farmarjeva modrost.

Farmar dobro ve, če ne izruje plevela, da ne more pričakovati lepe žetve. Isto velja za ohranitev zdravja. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je najboljša pomoč, ki jo more dobiti. To zdravilo vam izčisti želodec, povrne slast, pospeši prebavo, in vse prejšnje neprilike, kakor zapeka, neprebavnost, glavobol, nespečnost, razdražljivost, pomanjkanje odločne volje, splošna oslabelost itd., izginejo. V lekarnah. — Zdravila so mnogo pripomogla k olajšbi človeških bolezni. Triner's Liniment je eno najkoristnejših. Pri rematizmu, nevralgiji, boli v ledju, izvinih, izpahih, oteklinah itd. se lahko vedno zanesete nanj. V lekarnah. — Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. — Adv.

NA RUSKEM VEDNO VEČJE ZMEŠNJAVE.

Petrograd in Berlin v brezžični zvezi, ker baje Nemčija podpira boljševike.

ZDRUŽENE DRŽAVE POZORNE.

Tuji poslaniki zapuste Petrograd, če Huni podpirajo Lenina.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Petrograd in Berlin v zvezi.

Washington, D. C., 26. nov. — Petrograd in Berlin sta v brezžični zvezi. Ruskim severnim armadam baje že primanjkuje živeža in v Petrogradu se je raznašala govorica, da je bila nova vlada ustanovljena po socialistih nekje blizu glavnega mesta.

Ta dejstva so bila obsežena v brzojavkah, katere je prejel državni department od poslanika Francis v Petrogradu danes.

Tu mislijo, da se brezžična zveza tiče ponudenega premirja in kaže, da se boljševiška vlada in nemška vlada dogovarjata o predlogu maksimalistov. Uradniki pa niso hoteli komentirati poročila poslanikovega.

Nova nevarnost za Rusijo je videti v izporočenem pomanjkanju živeža za severne armade.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Zveza pretrgana.

London, 26. nov. — Vse zveze so bile pretrgane med severno in južno Rusijo. Tuja poslaništva v Petrogradu ne morejo priti v neposreden stik z Odeso in drugimi točkami v južni Rusiji. Uradne brzojavke pa dohajajo v Odeso potom Perzije.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 30, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Če Nemci podpirajo Lenina...

Washington, D. C., 27. nov. — Uradna potrditev novice iz Londona, da nemški štabni častniki v Petrogradu delujejo kot vojaški svetovalci Leninove stranke, bo prejkone takoj imela za posledek, da Združene Države in aliiranci končno postavijo boljševiško vlado na imenik zaveznic Nemčije.

Če so Nemci tamkaj, je odstranjen vsak dvom glede namena boljševikov in diplomati bodo primorani, umekniti se v kako nevtralno glavno mesto, prejkone Stockholm, da počakajo navodil od svojih vlad.

Tak razvoj bi brez dvoma povzročil takojšnjo zaustavitev vseh naročil, ki se zdaj izvršujejo v vojaške in druge potrebe za Rusijo v Združenih Državah in Japoniji.

Drzni roparji.

Cleveland, O., 26. nov. — Trije ponočni čuvaji so bili najdeni zvezani in z zamašenimi usti v varnostni shrambi tvrdke Higbee Company Dry Goods Store davi zarana, kjer so bili zaklenjeni po četverih vlomilcih, ki so razbili močno varnostno blagajno in utekli.

Kakor izjavljajo uslužbenci tvrdke, so vlomilci odnesli od $5,000 do $10,000 v gotovini in ukradli blaga v vrednosti $10,000, vštevši dragotine in krzneno blago.

Čuvaji so rekli, da so vlomilci prišli v poslopje pod pretvezo, da so Združenih Držav tajni uradniki, ki iščejo nemške vohune, kateri so se baje zarotili, požgati poslopje.

DENAR V STARO DOMOVINO

to je: v Avstrijo in Nemčijo, se zdaj ne more pošiljati.

Pošljemo pa denar vojnim ujetnikom in drugim v

ITALIJO, RUSIJO IN FRANCIJO

istotako v one kraje na Primorskem, ki so zasedeni od Italije.

Kadar pošljete denar, priložite tudi naslov, ki ga je prejemnik sam napisal, da se preprečijo morebitne pomote.

AMERIKANSKI SLOVENEC,
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. Joliet, Ill.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 28. nov. — Tudi drugi in tretji večer naše cerkvene veselice je bil popolnoma zadovoljiv glede udeležbe in radodarnosti. Naši dobri župljani kar tekmujejo med seboj, kateri se najbolj izkaže v dejanski naklonjenosti do svoje cerkve. Jutri, na Zahvalni dan, zvečer bo naš fair zaključen. O tem izporočimo prihodnjič.

— Gledališka predstava. V nedeljo, dne 2. dec. t. l., priredi Izobr. in podp. dr. "Triglav" svojo prvo igro v tej sezoni. Uprizorjena bo šaljiva igra "Repoštev ali Gorski duh". Vstopnice se dobe pri vseh članih društva, in sicer prednji sedeži 50c, zadaj 25c.

— Jos. Šuklje v Campu Dodge. "Joliet Evening Herald-News" je ondan izporočil: Joseph Schucklya, aretiran tukaj pred več tedni, ker se ni zglasil s številom vojaških novincev, ki so odšli v Camp Dodge, je bil odveden v to taborišče po vojaških oblastvih iz Forta Sheridana dne 19. novembra. Schucklya (pravše Šuklje) ni hotel sprejeti službe v armadi, ko je bil pri naboru, češ, da bi bil prisiljen bojevati se proti članom svoje neposredne familije, ki so v nemški in avstrijski armadi. Vse prizadeve od strani krajevnih oblastev, napotiti Šukljeja, da bi služil svoji novi domovini, so bile brezuspešne. Izjavil je, da bi se rajši postavil pred strelno četo, nego postal ameriški vojak. Prijet je bil kot "slacker" in izročen zaveznim oblastvom v Fortu Sheridan.

— Srbski radovoljniki. Devet nadaljnjih srbskih radovoljnikov, štirje izmed njih bratje Milanoviči, je odpotovalo v vojno iz Jolieta v nedeljo. Več nego dvesto Srbov se je zbralo na kolodvoru, da se poslovijo od svojih rojakov, ki gredo v boj proti Nemčiji. Čez dva tedna jih pojde še pet. Dosedaj je odšlo iz Jolieta skupaj nič manj nego 132 srbskih radovoljnikov. Pač lepo število, ki je v čast junaškim bratom Srbom.

— 538 klicanih k preiskavi. Vojaškonaborni odbor za mesto Joliet je dne 21. t. m. poslal generalnemu profosu Crowderju poročilo o klasifikaciji ali razvrstitvi 4,817 moških, registriranih pod njegovo sodno oblastjo dne 5. junija. Od tega števila je bilo 538 pozvanih k zdravniški preiskavi. Od teh se jih 39 ni zglasilo in so označeni kot "slackerji"; za prijetje vsakega so zavezna oblastva razpisala $50 nagrade. Potrjenih je bilo pri zdravniški preiskavi skupaj 377, dočim je bilo 122 zavrženih. Kvota za distrikt je 219 mož. Od 377 potrjenih mož je 170 prosilo za oprostitev, in oproščenih je bilo 139.

— Po novih nabornih pravilih bo moralo v vojno tudi mnogo oženjencev. Tudi v prvem razredu, ki bo najprej klican pod orožje, so oženjenci. Potrjen utegne biti vsak oženjenec določene starosti, ki dejansko ne podpira svoje družine. Oženjenec, ki je odvisen od svoje žene, je med tistimi, ki bodo prvi klicani. V razredu drugem so oženjenci, katerih žena ali otroci niso predvsem odvisni od moževega dela za podporo. Samo če ima mož ženo ali otroke predvsem odvisne od njegovega dela za podporo, je vštet v četrti razred, ki je daleč od konskripcije.

— Ven s kajzerjevci! Župan Barber je prejel včeraj prošnjo od R. M. Hurda, predsednika ameriške obrambne družbe (American Defense Society), pozivajoč Jolietčane, naj se zedinijo v organizaciji krajevnega pazljivega zbora (local vigilance corps), da pomorejo vladi izpodbijati nemško propagando in sovražno delavnost, ki sta bili odgovorni za požare, razpoke tvornic za strelivo, živilsko ostraševanje in druge poskuse, plašiti ameriško ljudstvo. Tudi v Jolietu bo v kratkem odklenkalo vsem tistim, ki se še navdušujejo za nadutega kajzerja in njegovo strahovlado.

— Tovarne v stiski za premog. Pomanjkanje premoga je že prisililo eno jolietsko tovarno, da je začasno ustavila delovrbo in zaprla svoja vrata, tako da je prišlo 400 delavcev ob zaslužek, dokler tovarna ne dobi potrebnega kuriva. Ta tovarna je W. E. Pratt Malleable Iron Co. na Henderson avenue, vzhodno od Jolieta. Zaprla je svoja vrata v soboto opoldne, a baje le za nekaj dni. Tovarna porabi povprečno več nego 120 tonov premoga na teden. — Druge tovarne v Jolietu so tudi v stiski za premog. Tako n. pr. The Joliet Bridge and Iron Co., ki jo utegnejo tudi zapreti, če nastane hud mraz, preden pride dovolj premoga.

— Licenca za nakup dinamita. Vsled vojne je zavezna vlada sprejela nov zakon, po katerem je za prodajo ali nakup dinamita in drugih raznesnih tvarin potrebna licenca od okrajnega klerka. Prestopek tega zakona je kaznив do $5,000 globe in enoletnega zapora.

— Delež sladkorja omejen. Grocerji na drobno in živilsko upraviteljstvo za Will county so v četrtkovi seji določili, da bo dnevni delež sladkorja za privatne familije omejen na dva funta.

— Mlekarsko premirje. V soboto je bil proglašen mir med pridelovalci mleka in mlekotržci na drobno, in tako je bila vsaj začasno končana jolietska mlečna vojna. Premirje je bilo podpisano na posvetu med zastopniki obeh strank in senatorjem R. J. Barrom. Po njegovih pogojih je bila ustanovljena enakomerna cena, ki ostane v veljavi, dokler vladni zastopniki ne preiščejo cene za pridelovanje mleka in ne vpošljejo poročila. Sedaj prevladuje v jolietski mlečni vojni "status quo ante bellum" ali stanje kakor pred vojno. Trgovci z mlekom pravijo, da je mlečna zaloga sedaj zadostna za vse potrebe. Pridelovalci mleka pravijo, da je kompromisna cena $3.58 za 100 funtov in $2.40 za osem galonov zadovoljiva zanje, kajti imeli bodo vendarle nekoliko dobička nad stroški pridelovanja, pravijo. Mislijo pa, da bo izid preiskave ugoden zanje. Preiskava bo dovršena do dne 1. jan.

— Purani za kaznjence. Ravnateljstvo jolietske državne kaznilnice je kupilo 3,500 funtov ali več nego en ton puranov, razen drugih "specialitet", za obed 1,600 kaznjencem na Zahvalni dan.

— Dva nova slučaja golte (difterije) in en smrtni slučaj vsled te kužne bolezni je bil priglašen mestnemu zdravstvenemu departmentu v ponedeljek. To je drugi smrtni slučaj v Jolietu vsled golte med enim tednom in deveti vsega skup.

— Ponarejalca iščejo. Neki P. Dieter je baje ponaredil ček za $500 in ga menjal zadnji teden v saloonu Zobel & Layfield, 1157 N. Hickory street. Ponarejalec je potem izginil, zapustivši ženo in šest otrok.

— **Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet.** Adv.

Gilbert, Minn., 26. nov. — Preslavni list A. S.! Čital sem v št. 104., da si dopolnil 26. leto. Z veseljem ti tudi jaz častitam na dolgem obstanku in ti želim, da bi učakal 50-letnico!

Dalje ti, dragi list, sporočim, da si že moj zvesti prijatelj enajsto leto in vodnik, zato mi še moraš biti dalje do groba.

Naznanjam dalje slovenskemu narodu žalostno novico, da je nemila smrt utrgala nit življenja našemu rojaku Frank Hočevarju. Bolehal je več let za jetiko. Bil je dvakrat oženjen, od prve žene zapušča eno hčer, in žalujočo blago drugo ženo ter nekaj sorodnikov. Doma je bil v Velikih Laščah. On, ko je še živel s svojo ženo, ki mu je umrla leta 1914., je bil velik sovražnik matere sv. katoliške Cerkve in častite duhovščine in sploh vseh tistih katoličanov, ki po veri živijo. Koliko je hujskal proti Bogu in vsemu, kar je svetega. A ko je pa snubil sedanjo ženo, je bil človek kakor prej socijalist, a žena mu je rekla: "Jaz te vzamem v sv. zakon, če mi obljubiš, da me pustiš živeti kot kristjano." In pokojni je vse obljubil in tudi držal obljubo. In tako je bila ženitnina leta 1916. On ni šel v cerkev ob nedeljah, samo le tisti čas, kadar je kedo umrl od društva, ki se je bal plačati $2 kazni, a ni se pa bal Boga, ki vidi v naša srca. A ko je pa videl, da se mu bliža zadnja ura, je poklical duhovnika. In hvala usmiljenemu Jezusu, srečen je ta človek: lepo previden s sv. zakramenti je v Gospodu zaspal 22. novembra. Tu jaz pisec teh vrstic moram reči: Srečen je mož, kateri ima pobožno ženo! Taka je bila druga žena pokojnega. Enkrat mu je rekla: "Jaz, ko sem pri sv. maši, molim za spreobrnjenje moža." In Bog jo je uslišal, da ga je Božja milost klicala še enajsto uro v vinograd Gospodov, v sv. nebeški raj. Pokojni Frank Hočevar je bil član društva sv. Jožefa št. 20. J. S. K. Jednote in društva sv. Barbare št. 10. Pogreb se je vršil dne 24. nov. iz hiše žalosti v cerkev, s sv. mašo, mrtvaške molitve je opravil domači župnik, in nato smo telesne ostanke izročili materi zemlji. Ga priporočam vsem cenjenim čitateljem v pobožno molitev, in lahka mu naj bo zemlja gilberška, naj v miru počiva!

Dragi čitatelj, morebiti si boš mislil: "Zakaj daje v javnost od mrtvih, kako da so živeli?" To pa le tebi v svarilo, da ne bi tako živel, ker Bog se ne da za norca imeti, in pa da imaš le samo štiri prijatelje tu na zemlji: prvi je cerkev in šola, drugi je katoliški list, tretji so katoliška društva, četrti je kat. duhovnik. Če njega spoštuješ, imaš že iskrico raja tu na zemlji.

(Konec prih.)

Ironwood, Mich., 25. nov. — Včeraj, dne 24. nov. se je pripetila grozna nesreča. Od Scott in Howe Lumber Co. so se konji splašili, od New Porta doli, in je voznik tako nesrečno padel, da si je glavo razbil in je v nekaj minutah izdihnil. Poklicani zdravnik je mogel le smrt konštatirati. Za njegovo narodnost ne vem. Dva otroka sta mi kazala krvavi sled od ponesrečenca. Vprašam ju, kakne narodnosti je bil. Pravijo: "Ne vemo; samo to vemo, da je bil majhen in suh."

V četrtek po obedu je tudi Mathias Ritmanič mladi bil pobit pri delu na New Portu, mu je kamen zdrobil na desni roki palec. Šele nedavno je bil v New Port bolnici operiran na slepiču. In komaj 8 dni zatem je delal in ga je že pobilo.

Letos je dosti družin posetila gospa štorklja, zdaj v kratkem pri Geo. Križmaniču in P. Mukavcu je prinesla fantka.

Tukaj v North Pabst Loc. je New Port Mine Company naredila 25 hiš, moderno izdelanih. Vsaka teh hiš ima kopalno sobo in "sor". Samo to je škoda, ker so v močvirju in stoji voda v kleteh. Tudi pri Hospitalu je narejenih kakih 6—8 hiš. Naša vas, imenovana North Pabst Location, je podobna sedaj malemu mestecu in tudi imamo že "store" za silo, vzdržuje ga neki Slovak, Ludv. Hanisko. Želim, da bi prišlo sem kaj več slov. družin, dobrih in ne kakih obrekljivih, ker žalibog takih imamo že tukaj. S tabo se tako lepo menijo; ko jim pa hrbet obrneš, pa te obrekujejo in si vse, samo pošten nisi. Človek, kateri ti noče, ali ne more v oči gledati, ne zaupaj mu se preveč, kot sem se jaz tako daleč zmotila. Hvala tebi, Janko in Tone, da sta meni povedala, Bog vama plačaj.

K sklepu mojega dopisa želim vsem Slovencem in Hrvatom vesel Thanksgiving day ali Zahvalni dan.

Pozdrav od **My. Rch.**

IZ STARE DOMOVINE.

Smrtna kosa.

V Ljubljani so umrli: 78letna Helena Hauptman. — 90letna Jerica Mikuš dežnikarica. Mnogo slovenskih grošev si je zaslužila ta Mikuževa rodbina na slovenskih tleh, ali zgodaj se je ponemčila in vsi otroci so pravi nemški janičari na Kranjskem, če tudi jedo vsi slovenski kruh. — Tašča ravnatelja Kmetijske posojilnice Otona Bayerja, Jerica Matjan. — Vpokojeni nadučitelj 74letni Josip Božja v Prulah; 84letni Fran Doberlet, ustanovnik požarne brambe v Ljubljani in predsednik kranjskih požarnih društev. Pokojnik je bil rodom iz ljubljanske tare v Trnovem. ali zgod., je stopil na stran Nemcev in šele zadnja leta je nekoliko potihnil njegov jari nemški ogenj. Pred več kot 30 leti je na nekem shodu gasilcev trdil, da bo prej tekla Ljubljanica proti Vrhniki, kakor pa dobi požarna bramba v Ljubljani slovenski jezik. Vsi njegovi otroci so seveda vzgojeni v strogo nemškem duhu. Požarna bramba v Ljubljani pa kljub njegovi trditvi ima slovenski jezik in Ljubljanica še ne teče proti Vrhniki. Vse njegovo prizadevanje je bilo zaman. Res so čudni nekateri naši ljudje, ki samo v nemščini vidijo odrešenje našega naroda. — 93letni Ferdinand Engler, tast krojača Kasermana. — Gospa Marija Grum, rojena Pandru. — Sodni nadsvetnik v pokoju Ivan Klavda, ki je služil pri raznih sodiščih na Kranjskem in bil povsodi na dobrem glasu. Pokojnik je bil zvest narodnjak. — Trgovka Ivanka Gorjanc. — Zasebni uradnik Ivan Kukla. — Gimnazijski ravnatelj Anton tritotf. — Nadučitelj Niko Stanovnik, ki je poučeval v Podbrezju, Ribnici, Starem trgu in martnem pri Kranju. — Tekom ene ure je umrla žena ljubljanskega odvetnika Božidar Voduška.

Slovenski jezikoslovec in leposlovni kritik (ocenjevalec) Fran Levstik, ki je ostavil zelo bogato pisateljsko zapuščino z dragocenimi spisi in sestavki; razen tega zanimivo korespondenco in podobno gradivo. Vso to zapuščino bo uredil in priredil za tisk po želji samega pokojnika naš domači kulturni zgodovinar Ivan Prijatelj.

V drugih krajih so umrli:

Na Dunaju sloviti zobozdravnik Anton Podpečnik, star 50 let, doma iz Jesenic. Pokojnik javnosti ni bil znan, a na tihem je podpiral mnogo narodnih društev. Bil je tudi predsednik Ciril-Metodove podružnice na Dunaju. Zadnje čase je opravljal težke operacije v čeljustih ranjenih vojakov na Eiselbergovi kliniki na Dunaju. Zadela ga je od napornega dela srčna kap.

Na Dunaju znani slovenski odvetnik Klement Sežun, ki je bil posebno zvest podpornik slovenskih visokošolcev na Dunaju.

V Metliki 89letni lekarnar Franc Wacha, po rodu Čeh, ki se je preselil pred leti na slovenska tla. Kremeniti slovanski značaj, ki ni stopil na stran Nemcev v tistem žalostnem času za naš narod, ko je stopilo skoro vse, kar je imelo količkaj pod palcem, na nemsko stran. Domači časopisi tožijo, da se je porušil s pokojnikom zadnji steber stare značajne Metlike. Slovensko zemljo je ljubil pokojnik iz vsega srca. Imel je mnogo otrok, ki so vsi lepo, v slovanskem duhu vzgojeni.

V Novem mestu sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča Kraut, ki je bil vedno dober narodnjak.

V Ribnici posestnik in trgovec Ivan Lovšin, star 73 let. Znan je bil po celi deželi kot marljiv in vesten mož.

V Novem mestu hčerka gozdarjeve vdove 36letna Justina Žabkar po dolgem bolehanju.

V Zabreznici Jožef Zupan.

85letni posestnik iz Spodnje Zadobrove Alojzij Perdan.

Ivan Obersnel v Lokvi.

V svoji rojstni vasi torje pri Sežani na Krasu 47letni stotnik Fran Suša, ki se je živo zanimal za kraški vodovod in je obilo tozadevnih načrtov delo njegovih rok.

V Zagorju rudniški poduradnik Anton Jan, star 52 let, kakor pišejo "na tragičen način". Podrobnosti niso znane.

Soproga Postojnčana Miroslava Ambrožiča, Rozalija, rojena Gregorčič.

V Prestraneku na Notranjskem 34-letna Karolina roj. Dekleva, žena Kristijana Kanalca.

Bogoslovec Fran Pakiž iz Ribnice. Fant je bolehal dve leti.

Žena ribniškega trgovca Pavla Pirker, rojena Goederer.

V Kamniku sta umrla skoro istočasno zasebnik Mihael Milotti in njegova žena Marija; obema je bilo blizu 80 let.

Marija Grum, rojena Panduc, mati učitelja Rado Gruma iz Vipave.

V Knežaku na Notranjskem Ivana Tomšič iz Bač št. 75.

Žrtev vojne.

23letni četovodja Lojze Vidrih iz Begunj pri Cerknici na Notranjskem je umrl za pegastim legarjem. Njegov oče, ki se je tako trudil, da bi izučil svoje tri sinove, je izgubil s tem svojega poslednjega sina.

Smrt na bojišču.

Anton Andreas iz Cerkelj na Dolenjskem je padel na italjanskem bojišču.

Milan Koderman, sin pisarniškega ravnatelja v Novem mestu, je padel na severnem bojišču.

Smrt v ujetništvu.

Dolskega pri Ljubljani je po kratki mukepolni bolezni kot vojni ujetnik v bolnišnici Rudnja v Volhiniji na Ruskem umrl.

Ogrske Slovence

je zadela zopet narodna izguba. Umrla sta dva zavedna narodnjaka: v Dolnji Lendavi učitelj Janez Murkovi, ki je služboval po raznih krajih ogrskih Slovencev celih 50 let, v Črešnjevu pa župnik Boltižar Vugričič.

Nenavadna poroka

se je vršila v Pilštanju na Spod. Štajerskem. Poročil se je namreč Vladimir Pirkovič, sedaj vojni ujetnik v Sibiriji, z Marijo Majer v Kozjem. Odsotnega ženina je zastopal notarski kandidat Anton Koder iz Kozjega.

Tržaške novice.

V Trstu je umrl Jakob Klemenc, trgovec in član predstojništva Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

V Križu pri Trstu je umrl koprški bogoslovec Bernard Kralj. Dolgo časa je bolehal za sušico.

Mirko Polič, bivši kapelnik slovenskega gledališča v Trstu, je imenovan ravnateljem hrvatskega gledališča v Osjeku, na mesto umrlega Dragutinoviča.

Slovenski časopisi zahtevajo ustanovitev navtične akademije v Trstu (morsko visoko šolo) s slovensko-hrvatskim učnim jezikom.

Knjige za slovenske ujetnike

na Ruskem in Italijanskem zbirajo na Dunaju. Kdo jih nabira in kako, o tem se ne poroča.

Slabo letino

so imeli na Dolenjskem. Koncem aprila je zapadel debel sneg. Krme je spomladi tako primanjkovalo, da so ljudje trgali slamo s streh in krmili ž njo sestradano živino. Rdeča detelja je podgnila. Domači časopisi so se pritoževali, da so travniki polni krtin.

Obletnica.

Ivan Trošt, slovenski pisatelj in učitelj, je praznoval tiho in skromno v Tomišlju pri Igu poleg Ljubljane svojo 50letnico.

V Gorici, malo pred nje zasedenjem po Italijanih, so praznovali v malem krogu Slovencev, kar jih je še ostalo, 40letnico smrti prvega narodnega boritelja goriških Slovencev, Karola Lavriča. Mož je bil izredno delovit in čist značaj, delovanje za narod, a ne za svojo osebno korist, ka je spravilo naposled v denarne težkoče in v prezgodnjo smrt: končal si je nesrečnej življenje sam v hotelu pri Treh kraljih v Gorici. Lavrič je ustanovitelj tudi prve čitalnice na Goriškem, kar se je smatralo tedaj, ko ne slovenski jezik ne narod nista bila od nikogar pripoznana, kot nekaj zelo drznega. Saj je celo ustanovno pismo tolminske čitalnice napisano po slovenski in nemški!

Nov časopis.

Cesarska vlada maši Slovencem usta v političnem življenju. Zato tem bolj se razvijajo Slovenci ta čas na kulturnem polju. Znani pisatelji in kritiki Fran Kodrič, Anton Kaspret in Rajko Nachtigal so z združeno močjo ustanovili nov list pod imenom "Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino".

V Petrogradu na Ruskem izhaja nov list pod imenom "Jugoslavija". List je tednik. Urejuje ga O. A. Mikš. Kot je videti, mora biti v Rusiji precej Slovencev. Naročnina znaša na leto 5 rubljev, za Ameriko 5 dolarjev. Vojnim ujetnikom, ki so brez sredstev, se pošilja list brezplačno. Naslov: "Jugoslavija", Polovoza No. 28, kv. 54, Petrograd, Russia.

"Ljubljanski Zvon", ta najstarejši slovenski leposlovni mesečnik (ustanovljen leta 1881), je preše v ast novoustanovljene Tiskovne zadruge, ki bo izdajala pod uredništvom Pavla Grošlja tudi poljudno pisani prirodopisni mesečnik. Zadruga bo izdala tudi zbrane Spise Jurčiča, Levstika, Erjavca in razen tega prevode vseh znamenitih slovanskih pisateljev. Živela slovenščina!

Koliko je Slovanov na svetu?

Začetkom leta 1913. se je naštelo nad 165 milijonov Slovanov, to je ravno ena desetina celokupnega človeštva. Slovani se dele tako-le: 71,300,000 Velikorusov, 35,600,000 Malorusov, 22,500,000 Poljakov, 10,390,000 Srbov in Hrvatov, 7,650,000 Čehov, 7,550,000 Belorusov, 4,740,000 Bulgarov, 2,800,000 Slovakov, 1,530,000 Slovencev, 1,200,000 makedonskih Slovanov, 380,000 Kašubov, 160,000 lužiških Srbov, vsega vkup torej 165 milijonov 550,000 duš. Če se upošteva razne potujčene Slovane, ki se bodo ob ugodnih razmerah zopet vrnili v naročje slovanstva, — bo Slovanov blizu 200 milijonov. Od 165 in pol milijona Slovanov živi v Rusiji 118 milijonov, v Avstro-Ogrski in Nemčiji 31 milijonov, v balkanskih slovanskih krajevinah 10 milijonov, v Ameriki 5 milijonov in ostali v Rumuniji, Italiji, Franciji, Švici, Mali Aziji, **v Kini, Buhari**, Perziji in Kitajski.

Zdravilo zoper kašelj.

Kedar potrebujete zdravilo zoper kašelj, tedaj potrebujete dobrega. Nikoli se neboste zmotili, če zahtevate dobro preiskušeno in učinkovito zdravilo, znano kot

Severa's Balsam for Lungs

Mr. W. Kolodziej, Chester, W. Va., nam je pisal: "Jaz priporočam vsakemu, da kupi Severova zdravila, ker so dobra, posebno Severov Balzam za pljuča. Boljših ni. Moji otroci so imeli hud kašelj in poskusili smo razna zdravila, toda vse je bilo zastonj. Ko smo pa kupili Severov Balzam za pljuča je kašelj zginil po par popitkih."

(Severov Balzam za pljuča). Ne rečite samo: "Želim nekaj za moj kašelj." Navadite se zahtevati zdravilo po njegovem polnem imenu, da se izognete nadomestitev. Zadnjih 37 let je Severov Balzam za pljuča uspešno zdravil kašelj in prehlade in take bolezni, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri influenci, vnetju sapnika, oslovskem kašlju, hripavosti in vnetju grla. Isti je izvrsten za odrasle in otroke.

Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsepovsod.

Severa's Cold and Grip Tablets

(Severove Tablete zoper prehlade in hripo) so znane, da preženejo prehlad v najkrajšem času.

Severova družinska zdravila so naprodaj v lekarnah vsepovsod. Zahtevajte "Severova" ponjihovem polnem imenu. Če jih ne morete dobiti v domači lekarni, naročite jih naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.

Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son

BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

Večina zobozdravnikov zahteva previsoke svote za popravo zob, toda naše geslo je:

Bolje zobovje za manje stroške.

Zobe Vam pregledamo zastonj.

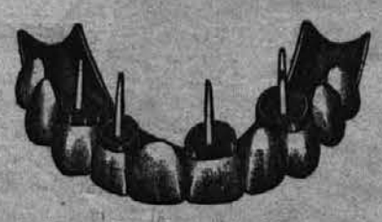

22 Karat zlate krone in ridgework vsak zob **$5.00**

Plates najboljše vrste iz gumija in kovine in višje **$5,00**

Zobe izderemo brez bolečin z "Vitalized Air".
Ženska strežnica vedno prisotna.
Vse delo jamčeno.

BURROWS ZOBOZDRAVNIK D'Arcy Bldg. 2 nadstropje

Vogel Chicago in VanBuren ceste. Joliet, Ill.

Odprto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.

Zadnja kmečka vojska.

ZGODOVINSKA POVEST IZ LETA 1573.

Spisal Avgust Šenoo. — Iz hrvaščine poslovenil L. J.

(Dalje.)

"Ti malopridnež — dohtar?" se nasmeje Gašper.

"Ako se brivec sme imenovati dohtar, zakaj bi se pa jaz ne? Strgan dohtar sem. Hodim od vasi do vasi in nosim v svoji votli palici s seboj pero, črnilo in papir. Pravda stane groš ali čašo žganja; tako se preživim kakor vrabec na smetišču."

"Lepe historije," reče Alapič in potegne iz vrča.

"Da," odvrne Drmačič, "odkril sem vaši milosti ves svoj curriculum virtae (življenjepis), da si naklonim vaše zaupanje."

"Ali veš, potepuh, zakaj sem te pozval?"

"Naj grem za agitatorja med turopoljske plemenitaše? Ali ne?"

"Poznaš li Turovo Polje?"

"Vsak grm, vsako krčmo od turških šanc, pa do Lekeniškega stolpa, od Rakitovca pa do zadnje Dobranske kleti, razun tega pa še tudi slavni "visoki breg", ki ga lahko preskoči vsak zajec.'

"Ej, pa stopi, ti nepočesani domine Krišpin s svojimi kopiti na 'visoki breg' in naščuvaj Turopoljce proti gospodu Vurnoviču."

"Ad servitia paratissimus! A nimam podkovanih kopit."

"To se pravi, vaša gnada," reče Alapič, "trka na mojo mošnjo. Kaj ne, lopov?"

"Seveda," pokima Šimon, "boljši prva zamera, ko druga. Ves svet ve, da Turopoljci radi vidijo zlate in srebrne vabljence. A poglejte me. V privatni praksi se ne zmenim za luknjaste čevlje in raztrgane komolce, a v gosposki službi mora biti človek umit in počesan."

"Na," se nasmeje Alapič in porine Šimonu veliko mošnjo, "umij se in počeši se. Zjutraj zgodaj pojdi s Petrom v Turopolje. A, da mi ne zaspiš v kaki krčmi, ker te drugače nataknem na raženj."

"Ne bojte se te suhe pečenke, magnifice (veličastni), preveč dober kupec ste."

"Idi!"

"Servus humilimus dominationis vestrae (Najponižnejši sluga vašega gospodstva)," se pokloni Simon, vtaknivši mošnjo v žep in odide za Petrom iz sobe, v katero vstopi takoj Agata.

Tišina je vladala nad mestom, vse je spavalo, le stražar je zaklical vsako uro "gospodarjem in gospodinjam, naj se varujejo ognja in naj pokrijejo ognjišče, da jim ne odnese mačka iskre na repu."

XII.

Na dan svetega Jakoba, to je 25. malega srpana 1565, jo pozval ban Peter Erdedi plemstvo k deželnemu saboru v svobodno mesto Zagreb. Kakor strela je zadel ta glas plemiče. Sedaj bo pičilo. Raznesel se je glas, da je dobil Tahi od kralja važnih pisem, a niso vedeli, kaj stoji v njih. Ugibalo se je s strahom marsikaj, kako je dobil Tahi pisma, a ljudje, nestanovitni, kakor so bili, so pričeli majati z glavami.

Dan pred svetim Jakobom — bila je nedelja — se je peljal gospod Ambrož iz Brezovice v Zagreb. Nedaleč od Kraljevega Broda ob Savi sreča veliko četo turopolskih plemičev, opasanih s sabljami, ko so šli proti Zagrebu pod zastavo, pred njimi pa sta jahala na konjih brata Jakob in Blaž Pogledič iz Kurilovca. Ko zapazi Blaž podbana, mahne z roko, in cela četa prične klicati: "Vivat Ambrosius!" Nato prijaha Blaž k Ambroževemu vozi, se prikloni in reče:

"Egregie domine, vse je dobro! Vaši smo. Jutri nam bo dal ban račun."

Ambrož se zahvali in Blaž se vrne k svoji četi, rekoč, da se bodo njegovi ljudje odpočili v bližnji vasi, predno gredo čez Savo.

Prišedši v Zagreb gre podban takoj v hišo gospoda Konjskega pri Kamenitih vratih. Vstopivši v palačo, najde za mizo celo družbo, v prvi vrsti gospodinjo Anko, gospo Uršulo in njene tri zete.

Vsi se vzdignejo, da pozdravijo podbana.

"Hvaljen Jezus!" reče Ambrož; "kakor vidim, brusite jezike za jutršnji dan. Celo ženske, ki nimate glasu v zboru. Kaj je novega? Ste-li prešteli naše glasove?"

"Ta dva gospoda že cela dva dni ne delata nič drugega," reče Anka Konjska; "ej, da sem jaz možak!"

"Kako stojimo?" vpraša Ambrož in se vsede na visok stol.

"Dobro, oče!" povzame živahno Stepko; "Turopoljce je pridobil gospod Vurnovič, ti imajo večino glasov."

"Spectabilis domine! (Ugledni gospod)" povzame Konjski; "dasiravno se nadejam, da bo večina naša, vas prosim, da ne greste jutri na zbor. Govorili bomo mi za vas."

Družba osupne, a podban skoči pokonci in vpraša začudeno:

"Zakaj?"

"Govorilo se bo o vas," odvrne Konjski plaho, "prosim vas, ne hodite.'

"Si-li znorel, svak," zakriči jezno Stepko in vdari s pestjo ob mizo, "ničesar nama ne poveš o tem. Treba bo strgati malopridnežem krinko z obraza."

"A zakaj gre ban lahko? Ni-li on začetnik sile?" seže Uršula živo v besedo.

"Ban je glava zbora," odvrne Konjski mirno, "mi vas hočemo braniti, javili vam bomo vse, domine Ambrož. A rotim vas, ne hodite."

Podban pogleda ostro Konjskega, zatem pa reče, mahnivši z roko:

"Odidite za nekaj časa! Samo Konjski naj ostane." Vsi gredo vun.

"Gospod Konjski," nadaljuje Ambrož, "vi ste nekaj izvedeli. Govorite."

"Bom," odvrne gospodar. "Škof Jurij Dražkovič vam svetuje, da ne hodite na zbor. Važne razloge ima za to. Lahko bi nastal hrup in boj. Domovina je v nevarnosti, sedaj je treba sloge in priprave za vojsko. Zatto vas prosi škof. Ni mi hotel povedati ničesar več, a slutim, da je pridobil Tahi kralja zase proti vam. V imenu božjem, ne hodite!"

Za nekaj časa se podban zamisli, potem pa vpraša:

"A kje je škof?"

"Odšel je iz mesta vun na svoje posestvo, da se izogne viharju v zboru."

"Pokličite gospe in gospode noter," reče podban. Konjski stori to.

"Gospodje in bratje," reče podban vstopivšim, "jaz ne grem jutri na zbor."

"Za pet ran božjih!" krikne Uršula vsa iz sebe, in prime starca za roko, "vi nas pehate v prepad. Ne storite tega, ako verujete v Boga."

"Oče!" zavpije Stepko, poklekniviši pred Ambroža, "rotim vas pri sinovski ljubezni, ne storite tega, eden las vaše sive brade več velja kakor sto besedi onih."

A podban odmaje z glavo in reče resno: "Ne pojdem."

Tedaj priskoči Konjski, poklekne in poljubi starcu roko:

"Hvala vam, vzvišeni mož! Branil vas bom do zadnjega dihljeja. A vi ostali se umirite! Prišlo bo na dan, kako plemenito je srce Ambroža Gregorijanca."

* * *

Bilo je dopoldan na dan svetega Jakoba — dan deželnega zbora. V hiši gospoda Konjskega šeta po sobi starec Ambrož, s sklonjeno glavo, na hrbtu prekrižane roke. Mračen, nemiren je. Kakor zaprt lev hodi gori in doli po sobi. Gleda, kakor hodijo poslanci skozi Kamenita Vrata na zbor. Nekateri hitro, živahno govoreč, da ne zamude, drugi polagoma in molče, kakor da gredo neradi. Pešci, konjeniki, velikaši, slivarji, kanoniki, plemeniti kmetje iz Kalnika, Draganiča, iz Turopolja v modri suknji pod plaščem. A Ambrož ne more, ne sme. Mračen je naježil obrvi, iz očesa mu je kanila debela solza. Moški jz hiše pojdejo na zbor. Anka je v svoji sobi pri materi Uršuli, ki jo kuha vročina. Sam je s svojimi sivimi lasmi, s poštenim srcem, ki mu je bilo prekipelo vsled tujega nepoštenja. Močneje mu bije srce. Kaj bo iz tega? Ure lezejo počasi kakor polž, vse je tiho, le včasih se začuje vzklik od Markovega trga. To je zbor, ki zboruje na dvorišču mestne hiše. Mine poldne, ena je ura. Tedaj se začuje ropot, šum in vpitje na ulici. Podban stopi k oknu. Besni, razjarjeni, rdečega lica, togotni, veseli gredo poslanci od zbora. Sedaj se začujejo koraki na hodniku. Vrata se odpro, v sobo plane Stepko in poklevnivši pred očeta, zakliče:

"Oče! Moj oče! Sramota do Boga!" A pride tudi Baltazar, Kerečenj, Konjski, Družkovič in Vurnovič, vse bledi, drhteč, obupani, in ko se Stepku izvije iz prs vzklik, plane v sobo Uršula, kuhajoča se v vročini in plamtečih oči, za njo pa Anka.

"Kaj je, v imenu božjem?" vzklikne Heningovica in leti k Stepku.

"Molčite, ženske!" zapove Ambrož mirno, "slišale boste. Gospod Konjski naj govori." Nato se vsede, in Konjski prične z zamolklim glasom:

"Z dobrimi nadami smo šli zjutraj na zbor. Prešteli smo glasove. Večina je naša, večina lahko odvrne nevihto od naše glave, pa naj pride tudi s prestola. Markov trg je bil poln zborskih ljudi, a ni se slišalo ropota in vpitja, ampak je samo brenčalo, šumelo, in gledali smo se izpod oči. Videlo se je, da se pripravlja nevihta. Ko so zapazili nas, mene, Stepka in Kerečenja, so pričeli šepetati, in pogled vseh se je obračal k nam. Toda, nismo se ustavili. Pozdravili smo le malokaterega ter šli naravnost proti mestni hiši, da si poiščemo pripraven prostor. Tako smo se bili dogovorili sinovi. Na dvorišču je bilo veliko število plemstva, njihovega in našega, a našega je bilo več, kakor sem mogel izpoznati na prvi pogled. Pozneje jih je prišlo od Markovega trga še več. Dvorišče je majhno, bila je prava pisana gnječa. Stopili smo na desno stran, za nama pa so stali bratje Sekelji, Zabski, Družkoviči, Urnjavčiči, opat Pavlinski, poslanec mesta Zagreba Tomo Mikulič, meščanje Križevski, Varaždinski in kmečki plemiči iz Kalnika, osobito pa Samoborci.

Nasproti nam sta stala in se smejala nekako škodoželjno gospod Matej in Šimen Keglevič, s sklonjeno glavo Jurij Svetič in njegov brat kanonik Štefan, ki se je sladko in ponižno zvijal pred medvedom Šimonom Keglevičem; Ladislav Bukovaški je, držeč roke na trebuhu, srpo zrl predse, Ivan Petričevič je skakal mahajoč z rokama od enega do druzega in kazal s prstom na nas, dočim je odpihaval Ivan Ferčič, ponosno držeč visoko svoj pijani nos, vsak prašek od svoje suknje. Pridružilo se je njihovi strani dosti nižjega plemstva, a Petričevič je brez konca in kraja kimal z glavo v pozdrav in molil vseh deset prstov v zrak. Sedaj se zasliši klicanje in vpitje. Lejte jih Draganičance z zastavo! Vsi do zadnjega se priklopijo k nam. Molče smo gledali predse, a jaz sem se čudil, da ni bilo tu ne Pogledača, ne Vurnoviča, niti enega Turopoljca. Vsi ti so se nam izneverili. Zapoje trobenta, pride ban, vse plemstvo se vzdrami, sto glav se je stegovalo kviško. V klobuku iz soboljevine in v višnjevi baržunasti obleki vstopi ban, za njim Alapič, noseč novo svileno zastavo, potem grbasti Gašper, smeje se in mahaje z glavo, zraven njega pa — Tahi. Špičasta kučma je nihala na njegovi glavi, z desnico pa je držal nožnico široke sablje. Visoko je nosil glavo, obrvi je povešal, spodnja ustnica mu je štrlela naprej. Ban se vsede za mizo sredi dvorišča, zraven njega veliki notar, a en stol je ostal prazen — za vas. Nastane tišina. Pogledam na nasprotno stran. Tu stoji Tahi; nemirno ovija svojo dolgo brado okoli prsta in nas pogleduje z vražjim nasmehom, a izza debelih ustnic se mu kažejo beli zobje. Erdedi izpregovori. Glas mu je drhtel, a govoril je odločno. Pozdravi stanove in reče: Kako je drago njegovemu srcu, da se je zbralo toliko plemstva v tako resnem času, ko se pripravlja sovražnika krščanstva, da napade vnovič domovino. On ve, da bodo stanovi prinesli vsako potrebno žrtev in se skazali zveste kroni in domovini. A da izvršimo to vzvišeno nalogo — tu je govoril Erdedi glasneje, in vsi njegovi pristaši so vprli oči v nas — je potrebno, da se spoštuje oblast in zakon in da se naj, če treba tudi z mečem, izruje oni plevel, ki preti zadušiti pravico. To je volja kraljeve svetlosti, ki je pripravljena streti vsakega nasilneža, ban pa da bo izpolnil vladarjevo voljo, ker je "iustitia fundamentum regnorum" (Pravica podlaga kraljestev) —

"Iustitia!" se nasmehne Ambrož, "govorite dalje."

"Soparica od tolike gnječe," nadaljuje Konjski, "je bila taka, da so zavreli možgani; nestrpno je kipela kri vsakogar. Štefan Svetič je odobraval banove besede, kimajoč z glavo, a drzni Tahi zakliče pri zadnjih besedah? 'Tako je! Živijo kralj!' in ž njimi nekoliko plemičev, a na naši strani je šumelo in vrelo, in Luka Sekelj pokaže na Taha: 'Glejte, angel pravice!' Hrup poneha, a vrelo je natihem. Kašljajoč prečita veliki notar kraljevo pismo, v katerem kralj potrjuje sklepe zadnjega zbora. Kmetje so zdehali pri teh dolgih latinskih litanijah. Plemstvo je šepetaje gledalo kvišku, kjer je pod obokom prvega nadstropja gledala banica v bogatem oblačilu na skupščino, in zraven nje Helena Tahova — — —"

"Helena!" zamrmra togotno Uršula, "govorite hitreje, zet."

"Ban je," nadaljuje Konjski, "venomer gledal proti vhodu in zavlačeval važne zadeve; tudi jaz sem pričakoval nestrpno Turopoljcev. Skupščina je sprejela nekaj manj važnih predlogov, izvolila člane za bansko sodišče in začelo se je govoriti o utrdbi Koprivnice. — Kar prihrumi četa turopoljskega plemstva, njim na čelu Vurnovič, brata Pogledača in župan Arbanas. Četa se postavi v sredo med desno in levo stran in Jakob se postavi pred njo tako, da ga je mogel vsakdo videti. Meni od radosti zadrhti srce, tudi Stepko si pomane roke in pogleda besno Taha, ki mu pa mirno vrne pogled. Tudi ban se prav nič ne vznemiri, Gašper Alapič, ki je doslej sedel in gledal v tla, pa privzdigne glavo in zamiži kakor maček, tako da sem se prav čudil. Zavlada grobna tišina. Ban se vzdigne tiho, potegne izza pasa pismo z velikim pečatom in ga izroči Damjanu. Ta razreže ovoj. Nihče si ne upa dihati. 'Nos Maximilianus secundus...' (Mi, Maksimilijan drugi. Ta je vladal od leta 1564. do leta 1576.; bil je natihem naklonjen liberalcem.) prične čitati notar, "s težkim srcem smo izvedeli od svojih zvestih svetovavcev, kaka sila da je zavladala sedaj v Slavoniji, da nekateri velikaši in plemiči tep tajo z nogami zakon in pravico in dvigajo hudobno roko zoper kraljevega namestnika, — — bana, a pred vsem—"

"Podban Ambrož Gregorijanec, kaj ne?" zakliče Ambrož ter skoči na noge in oči se mu čudno zablišče.

"Da, Ambrož Gregorijanec," reče Konjski, "in v tem trenutku nastane hrup in s pretečim pogledom se spogledajo oči plemstva. Kralj, nadaljuje notar, da se je odločil, da kaznuje ta zločin, da vzame podbanu čast —"

"Gorje!" zakriči Uršula in se udari z roko ob čelo, "vse je izgubljeno. To je torej ta vzvišena pravica! Fej!"

Stepko je stal v kotu, škripajoč z zobmi, in stiskal sabljo, v oko mu stopi solza; Ambrož se vznemiri, a se brzo vsede, mahne z roko Konjskemu in podprši se z roko reče:

"Dalje! Dalje!"

"Nastal je hrup in vpitje v skupščini; šumelo je, hrumelo, ploskalo se je, žvenketalo s sabljami, grozilo s pestmi. Ban prebledi, notar obmolkne. Ban zamahne z roko. Umirilo se je in notar čita, da je kralj odredil, naj se zaradi zločina kaznuje podban in vsi tovariši, a komaj da je izustil te besede, se je vzdignil ban in zaklical glasno: "Ker je podban po kraljevi volji odstavljen, si izberimo novega! Hočete?" "Volimo!" je zagrmel Tahi. "Volimo!" so vpili njegovi sosedje. "Ne!" zakričim jaz, da so mi skoro počila prsa, napraviti smo hoteli hrup — a Jakob Pogledič dvigne klobuk in zakriči: "Volimo! Vivat banus!"

"Proč z Gregorijancem!" In vsa druhal njegovih kmetov je zagrmela naenkrat: "Vivatt banus! Proč z Gregorijancem!" V meni je zastala kri, Stepko je hotel potegniti sabljo, Vurnovič je pobledel na smrt in prijel Pogledača za prsa. Izdali so nas, propadli smo in kakor nevihta je zatulilo nad našimi glavami besno kričanje, in v tem tesnem vrenju se je obrnil proti nam oni vražji obraz susjedskega trinoga in uprlo se je v nas z višine s peklenskim pogledom ono črno kačje oko Helene Tahove. Skočim na klop in hočem govoriti. Pogledič mahne z roko in "Doli!" zatuli druhal. Kerečenj skoči pred bana, dvigajoč pesti, a ta zakliče: "Hočete Ivana Forčiča za podbana?" "Hočemo!" zatuli skupščina, in Kegleviči vzdignejo Forčiča na ramena. "Vivat Forčič!" zagrme kmetje na znamenje Pogledičevo, in Forčič je sedel na Vaše mesto. — — "Mr!" se zasliši v tem trenutku glas, ki je vsakomur segel do srca; bled, drhteč je stopil ta moj pristaš Vurnovič pred bana, bled, kakor da je ležal v grobu; oči se mu razširijo kakor dva razbeljena obroča in udaril je s sabljo po mizi. "Mir, velim jaz, hrvaški plemič, katerega svobodni glas se ne trese zaradi Vaše besnosti. Vi ste nalagali kralja, izsilili od njega pismo zamolčali ste mu razbojništvo, s katerim je oropal Tahi ubogo vdovo, prevarili ste neuko plemstvo, podkupili ste jih, onečastili ste zlati venec pravice z rjo, Vi zločinci zakrivate svojo zlodejstva s škrlatim plaščem, a jaz, prosti plemič, ugovarjam proti temu nasilstvu in proti tej zlobi, proti goljufiji in hudobnosti. Ne bojte se, ne bo zamahnila sedaj ta sablja na vas, ker sem jo nabrusil za Turčina, ker sedaj kliče domovina; a gorje vam, kadar potolčemo Turčina! Uničili ste plemenito srce starega Hrvata, uničili družinsko srečo, oropali vdovo! Gorje vam!" Tako je govoril Vurnovič. A ban se je vzdignil, napol opirajoč se z rokama ob mizo in zrl srpo v junaškega plemiča; tresel se je po vsem životu, od jeze mu je zastala beseda. Tahi zardi do vrh glave, beli lasje so se mu pletli kakor griva, besen je skočil na stol in zavpil: "Dol z Vurnovičem! Mi smo gospodarji! Jaz sem zmagal! Vaši Uršuli bom dal v roke beraško palico!" "Bog te bo sodil, trinog!" odvrne naš prijatelj. V tem trenutku se zablišče nad njegovo glavo sablje, on pa se je umaknil k nam in naša četa je odšla, mahajoč okoli sebe s sabljami iz skupščine in — tukaj smo! Oh, plemeniti gospod! Zakaj moram to pripovedovati, zakaj sem moral doživeti ta dan —"

Vsi molče. Na klopi sedi Uršula. Glavo je prislonila na zd, prsi se ji vzdigajo, usta ima napol odprta, oči se ji kar vrte od nemira. Anka se opira s sklonjeno glavo z eno roko ob mizo, z drugo pa se grabi za srce, Kerečenj grize molče brke, ostali stoje, kakor da so okameneli; samo Ambrož je miren. Pristopi k Vurnoviču, poda mu roko in reče:

"Hvala ti, prijatelj!"

"Oprosti," se vrže Vurnovič plakajoč Ambrožu na prsa, "prevarila sta tudi mene moja brata. Tajno podkupovanje Alapičevo je zapeljalo neuki narod; odpusti meni in narodu."

V tem trenutku se odpro vrata. V sobo stopi novi podnotar kraljevine, Ivan Petričevič, se prikloni hladno in izroči Ambrožu in tudi Uršuli pismo.

"Te dvoje pisem pošilja kraljeva svetlost podbanu," in poklonivši se odide.

Vsi so gledali začudeno. Ambrož odpre pisma in začne čitati drhteč: "Nos Maximilianus — — Čujte!" se nasmehne s krohotom, "kralj kliče mene, Uršulo in njene zete pred sodbo zaradi zločina veleizdaje in razžaljenja Veličanstva; vi, gospa Uršula, pa morate po njegovi zapovedi vrniti Tahu celo posestvo."

"Nikdar!" skoči žena na noge.

"Morate — — za sedaj," reče Ambrož, "kralj to zapoveduje."

"Veleizdajice!" zavpijejo vsi s strahom in se vstopijo okoli starca. A kakor skala sredi razburkanega morja vzdigne Ambrož glavo ter drži v pesti zmečkano pismo proti solncu, ki je sijalo skozi okno, in reče svečano:

"Oj solnce, ki siješ na pravične in krivične, preberi to pismo, poglej v moje srce in mrkni! Umirite se, otroci! Nehal sem biti podban, sedaj sem advokat, brat postavodajavca Pavla Gregorijanca. Na mojo vero, kralj sam bo raztrgal to svoje pismo!"

* * *

Tretji dan po sv. Jakobu je zasel Tahi posestvi Susjed in Stubico; od strahu in groze je zatrepetal celi kraj, ker je grozovitež vzkliknil: "Ej, sedaj sem jaz vaš gospodar!"

(Dalje prih.)

Marko Belaich,
DALMATINSKI
BILLIARDS AND POOL ROOM
Mehke pijače in smodke.
205 Indiana St. :: Joliet, Illinois.

Bratje Slovenci in Hrvati! Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila.
VSI DOBRODOŠLI!

Andrej Stirn
SLOVENSKI ČREVLJAR.
Popravljam moške, ženske in otroške ČEVLJE.
1011 N. Chicago Str., Joliet, Illinois.

Frank Bambich
TRGOVEC Z ZLATNINO
1107½ N. Hickory St., Joliet.
Se priporoča rojakom, če potrebujejo kak kos zlatnine, bodisi uro, verižico, prstane ali sploh kar spada v zlatninsko trgovino.

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.
Primeni dobite vsako reč 20 odsto ceneje kot kerkoli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste amerikanske in starokrajske ure in zlatnino za vsake delo jamčim

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.
Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 od sto ceneje, kot bi plačali drugje.
JOS. SPOLARICH
901 N. Hickory St JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK
511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.
Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.
MEHAK IN TRD PREMOG.
Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts
Slovanska lekarna
JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI
REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNIH MIŠIC, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

HANSEN & PETERSEN CO.
503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.
Barve
STENSKI PAPIR
Richardson 5 let garantirana barva, galon $1.85.
Calcimine vseh barv, 40 in 45c zavoj.
Varniži, stains, olje, trepetin, ščetke, tudi steklo in drugo blago ceneje kot drugje v Jolietu.
Blago pripeljemo na vaš dom.

JOHN MARTIN, SODNIK
(Justice of the Peace)
Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker z mano lahko govorite v materinem jeziku.
Uradne ure: jutro od 8.—12. Popoldod 1:30—5. Zvečer po dogovoru.
Urad imam na:
321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Ills.

Valentin Fajnik, Jr.
Billiard Parlor
Tržim fine smodke in vse vrste duhan.
DOBRODOŠLI!
120 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL
Kdor je žejen ali lačen se lahko pri meni okrepča.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek $300,000.00.
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les
Če boš kupoval od nas, ti bome vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.
Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.
Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.
Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.
W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na vogiu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...
Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.
Prodajam tudi trdi in mehki premog.
TELEFON 7612.
1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.
Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

2.	dec.	Nedelja	Bibijana, muč.
3.	"	Pondeljek	Frančišek Xav.
4.	"	Torek	Barbara, dev. m.
5.	"	Sreda	Saba, opat.
6.	"	Četrtek	Miklavž, škof.
7.	"	Petek	Ambrozij, škof.
8.	"	Sobota	Preč. Poč. M. D.

PRVA ADVENTNA NEDELJA.

Kdo je Bog?

Bog je duh; kdor Ga časti, Ga mora častiti v duhu in resnici.

Velikansk bo strah tedaj, kedar se bodo pokazala znamenja na solncu, luni in zvezdah; ljudje bodo mrli vsled strahu. Srečni oni, ki so služili Gospodu celo svoje življenje. Srečni oni, ki so Ga ljubili. Ko se bodo moči nebeške gibale, bodo pogumni stali v Njegovi pričujočnosti. Če bosta zginila nebo in zemlja, nam preostaja le ena stvar, služiti Bogu. Bog nas je vstvaril, da bi Ga spoznali, ljubili in Mu služili. Boga spoznati pa se pravi ljubiti Ga; ko Ga pa ljubimo, si ne moremo kaj, da bi mu ne služili. Če bi večkrat pomislili na Božjo lepoto in dobroto, bi si ne mogli kaj, da bi se naša srca ne vžgala in plamtela v ljubezni do Njega. Ta ljubezen bi nas nagibala, da bi Mu služili, ker prava ljubezen si ne more pomagati, da bi ne služila. Da se naša srca bolj vnamejo v ljubezni Božji, hočem spregovoriti nekoliko o naravi in popolnostih Božjih.

"Bog je duh." Nikdo ni nikoli videl Boga; edinorojeni Sin, ki je v naročju očetovem, Ga je razodel. V svojem pogovoru s Samarijanko je rekel: "Bog je duh." S tem, da Ga imenujemo duha, za počastimo nad vse stvari, katere zaznamo s svojimi čutili. Duh je veliko popolnejši, kakor stvari, ki imajo telo. Povzdigujemo Ga nad človeka, četudi ima tudi človek duha, katerega pa telo teži k zemlji.

Bog ne more imeti telesa, ker bi potemtakem obstojal iz delov; potem bi ne bil neskončno popoln, ker bi obstojal iz delov, kateri niso ne neskončni, ne popolni. Če bi Bog imel telo, bi ne mogel biti nespremenljiv, povsod pričujoč, neskončen.

Bog je neskončno popolen duh. Bog je višji od angeljev. Velika je razlika med kapljico in morjem; še veliko večja je razlika med angelji in Bogom. Angeljsko popolnost lahko zapopademo in vemo, da bi bila lahko večja; Božje popolnosti pa ne moremo zapopasti in vemo, da ni večje popolnosti.

Bog je nevstvarjen, neodvisen duh; angelje je On vstvaril. Bog je neskončno dober, svet in pravičen, tako da je Kristus rekel po pravici: "Nihče ni dober razven enega, to je, Bog."

Če je Bog neskončno popolni duh, če mu hočemo postati podobni, se moramo oprostiti mesnega poželjenja in postati duhovni ljudje.

Bog je stvarnik nebes in zemlje in vse dobro pride od Njega.

Nebo in zemlja sta Božja last. Lažnik, hudobni duh, je pokazal Jezusu vsa bogastva in rekel: "Vse to bom tebi dal, če pred me padeš in me moliš." Če je vsa zemlja Božja last, kako nesmiselno je toraj biti ošaben, če kdo lastuje le majhen košček zemlje. Zemlja je pa le en košček stvarstva, kako majhna je, če jo premerjamo s prostorom, kjer se premikajo nebesni svetovi, solnce, luna in brezštevilne zvezde. Luna je najbližja naši zemlji. Če bi jo človek prehodil v 28 letih, če bi prehodil vsak dan 30 milj. Če bi se bil Adam podal na pot, takoj, ko je bil vstvarjen, do solnca, in bi prehodil vsak dan 30 milj, bi bil danes malo dalje, kakor na pol pota. Razdalja med zemljo in solncem pa skoro zgine, če jo primerjamo z razdaljo med zemljo in nepremičnimi zvezdami. Kako velikansko je kraljestvo Božje. Izaija pravi: "Nebesa so moj dom, zemlja pa podnožje mojih nog."

Kdo more določiti število zvezd. S prostim očesom jih naštejemo okrog 2000. S teleskopom jih najdemo veliko več. Zvezdoslovci jih vidijo v rimski cesti nad 40,000. Skoro vse te zvezde so večje od zemlje. Ko pregledujemo vse to stvarstvo, moramo reči s psalmistom: "Kdo je Gospod naš Bog, ki stanuje na višavi in se ozira doli na nizke stvari in nebesih in na zemlji.

Nebo in zemlja izpolnjujeta Njegovo voljo. Na Njegovo povelje zasledujejo zvezde svojo pot, suče se zemlja s svojimi planeti okrog solnca, dan za dnevom, leto za letom.

Še veličastnejše se nam vidi Božje kraljestvo, če pomislimo na število Njegovih podložnikov. Njegovih angeljev je brez števila, kakor peska v morju. Vse, kar se giblje in stoji, vse je pokorno Njegovim zapovedim.

Če je tolika slava Božja, moramo le počastiti in ljubiti Boga. Kadar nas nadleguje svetno premoženje, recimo s sveto Nežo: "Izgini, hrana za smrt; zaročena sem z Njim, kateremu služijo angelji, čegar lepoto občudujeta solnce in luna."

Od Boga pride vse dobro. Bog se nam kaže največ s svojo dobroto. Vsakemu da, česar potrebuje. On hrani kobilico v travi, črva v prahu in vrabca na strehi. Najbolj po očetovsko pa skrbi za Svoje najlepše stvarstvo, človeka, kar imamo, imamo od njega; od Njega imamo življenje, dušo in telo.

Bog nam daje vse, kar potrebujemo, da dosežemo večno življenje. On nas je odrešil in posvetil; On napojuje naše žejne duše z živo vodo pri sv. zakramentih; On razsvetljuje naš um in utrjuje našo voljo, da spoznamo pot v nebo in hodimo po njej. Sami se ne moremo postavljati z nikakim, za nebesa zaslužnim delom. Človek, kateri bi se postavljal s svojimi darovi in bogastvom, bi bil podoben kipu, kateri bi se sam bahal s svojo umetnostjo. Prav ima psalmist, ko pravi: "Ne nam, Gospod, ne nam, ampak svojemu imenu daj čast." Hvaležnost je znak poštene in velike duše. Daj ubogim od svojega premoženja; potrudi se, da bodo tudi drugi spoznali velikost Božjo; prejemaj pogosto sv. zakramente, studenče milosti. Če Bog vidi, da si hvaležen za Božje dobrote, ti jih bo rajši dal še več.

Danes se spominjamo, da vse mine. Vse bo prešlo, le eden ostane, v katerem ni spremembe. Ko se bodo gibale moči nebeške, bodo ljudje mrli vsled strahu. Tedaj bomo videli priti Sinu Človekovega z močjo in veličanstvom. Da bi pač služili temu mogočnemu Gospodu vse svoje življenje kot dobri podložniki, ljubili kot dobri otroci, da bi potem z otroškim veseljem pričakovali Njegovega prihoda in bili postavljeni na Njegovo desno stran.

REV. J. PLAZNIK.

KAJ NAS UČI NARAVA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

ČETRTO POGLAVJE.

Človek, stvar, katero Bog ljubi in za katero skrbi, je določen za večno veselje na drugem svetu.

(Nadaljevanje.)

Tudi oni, kateri obožujejo človeški razum, posredno verujejo v Božje razodetje. Pri neki pojedini, katero je napravil Voltaire, se je neki prijatelj Voltairjev začel norčevati iz razodetja. "Ne preveč naglas," je rekel Voltaire, ko se je približal eden izmed strežajev. "Če ta sliši, mi bo odnesel vso srebrno posodo." S tem je nehote trdil, da je razodetje potrebno k poštenosti. Veliki nemški Shakespeare, Goethe, pravijo, da je rekel na smrtni postelji: "Več luči." Upajmo, da ni nalašč zapiral v življenju svojih oči nadnaravni luči, katera edina more razsvetljevati pot proti nebu. Ko je videla Mary Somerville, ta velika matematikarica, da se bliža čas njene ločitve, je rekla svoji strežkinji: "Drži me za roko, ko boš videla, da umiram, da bom čutila, da ne grem sama v strašansko temo. Temota, da strašanska je temota, kamor ne sijejo žarki razodetja.

Luč razuma ne more popolnoma razgnati temote. Brezštevilni tisoči so žalostno končali, ker so živeli celo življenje v neveri. Koliko se jih je motilo, ko so iskali svoj cilj v umetnosti in znanosti. Znanost in umetnost lajšajo človeku željo po resnici, dobremu in lepemu, ne moreta ji pa zadostiti. Znanstvena odkritja in izrodki lepe umetnosti je nekaj zanimivega, a umetnost in znanost ne more biti naš cilj, ampak samo sredstvo, katero nam pomaga spoznavati naš cilj. Raziskovanje mora biti razsvetljeno po nadnaravni luči. Stvarnik je hotel, da nam vstvarjene stvari služijo kot komentar. Tako se mora začeti in končati tudi modroslovje z Bogom — večno resnico." Četudi bi bil človek v naravnem stanju, določen samo za naravno veselje, bi bil vendar njegov razum premajhen, da bi ga vodil do tega cilja.

Človeški razum je vstvaril Bog in sicer tako, da hoče spoznavati Boga. Človek, kateri je tako nesrečen, da zavrže Boga rajši pripozna največjo neumnost, kakor pa, da bi pripoznal resnico, četudi je sama ob sebi umevna, če jo je Bog razodel. Stvari, katere so nam jasne, katere nam je pokazal Bog, teh ne marajo videti. Kolikokrat se jim je že dokazalo, ne samo po veri, ampak znanstveno, da je Bog vstvaril svet, trobijo v svet vedno isto budalost. Po njihovih mislih se je cel svet razvil iz neke tvarine, različne, po mnenju različnih izmišljevateljev. Mi pa vedno sprašujemo, odkod je prišla ta prva tvarina, iz katere se je vse razvilo. Besede "prva" seveda ne razumejo več. Vedno govore, da se je razvilo iz neke druge tvarine. Če je "druga", mora biti nekje tudi "prva". Vzemimo pa to budalost, da se je cel svet razvil iz nekake bele ali kakoršne si že bodi neznatne tvarine, ali ni ta tvarina večje čudo, kakor cel svet, katerega smo občudovali. V tej neznatni tvarini so bili toraj vsi zakoni in modrost, katera vlada cel svet. Pa kako stlačena bi morala biti. Vsi brezštevilni svetovi bi bili v njej!? Svet se je razvil? Večje nespameti si pač ne moremo misliti. Kdor se še ni s pametjo popolnoma skregal, naj pomisli to-le: Brez nič ni nič. Kamen zraste, če se mu pridruži drug kamen ali če ga obda kaka kemična snov ali kar si bodi, nikoli se ne poveča, če se mu ničesar ne doda. Rastlina zraste, ker vzame svoje snovi iz zemlje, vode in zraka. Za kolikor se je povečala, toliko je vzela zemlji, vodi in zraku. Sama se ni rpav nič povečala. Povečala jo je narava in njeni zakoni. Tudi človeško telo se poveča, a le toliko, kolikor vzame v sebe in narava dopušča, da vzdrži v sebi. Celo človeški razum, duh, kateri ni materijalen, se ne poviša sam. Treba mu je učitelja in opazovanja. Na ta način moramo priti do zaključka, da se ne tepe z učenostjo, ampak s pametjo, kdor trdi, da se je svet razvil iz kake snovi. Potem je moral rasti iz nič. Iz nič pa ni nič, to ve ne samo učenjak, ampak najpriprostejši razum. Seveda, brezverska gospoda bo zopet prišla in bo rekla, da mi ne razumemo tega; tako trdijo veliki učenjaki. Kaj mi pomaga znoreli učenjak; rajši imam razumnega analfabeta. Ne dajo se nam pa ne ugnati; kaj takega pa že ne! Prignali smo jih že tako daleč, da so rekli, da tega pa ne vemo, odkod ta prva snov. Mi pa vemo; mi vemo, da iz nič ni nič. Iz nič se ni naredila prva snov. Treba je bilo nekoga, ki je bil tako mogočen, da jo je znal iz nič narediti. Ker pa je bil tako mogočen, tudi ni bil nespameten, kar bi seveda bil, če bi bil naredil to prvo snov in potem vedno nekaj dodajal, da bi rastla. Dodajanje je popravljanje. Če pa ne bi bil toliko znal, da bi bil takoj vse vstvaril, bi tudi ne bil toliko znal, da bi bil tako lepo dodajal, da bi se bilo vse tako neskončno modro uredilo, kako vidimo, da je urejeno. Do tukaj nas pelje zdrava pamet. Ker pa ne more vsakdo toliko premišljevati, da bi prišel do tega naravnega zaključka, zato imamo nadnaravno razodetje: "V začetku je Bog vstvaril nebo in zemljo."

Naši nasprotniki so še bolj neumni. Izmišljujejo si stvari, katere so v nasprotju z zdravo pametjo. Pa tudi tega jim zmanjkuje. Kdor še ni nekaj opazil, temu povem to-le: Da so ti ljudje slabe pameti, kaže to, da se niti neumnosti ne znajo več zmislitj, ampak trde vedno enoinisto. Stare liste denejo na stran in jih čez nekoliko let zopet ponatiskujejo. Kakor ima voda svoj zakon, da teče vedno navzdol, tako ima tudi neumnost svoj naravni zakon. Vsak brezverec najprej preklinja Boga, potem njegove služabnike in vse, kar je njim sveto. Potem začne kričati po listih, da je napreden, da so se mu oči odprle. Resnica; poglej ga v obraz in oči in dobro si jih vtisni v spomin. Potem pa pojdi v jetnišnico. Videl boš, da imajo hudodelci iste poteze na obrazu. Obišči še divje norce v norišnici. Oči so sorodne.

(Prihodnjič naprej.)

O SLABEM ČASOPISJU.

Pariški nadškof Omette je v nekem svojem postnem pastirskem listu napisal tehtne besede o pomenu časopisja, ki jih zaradi njihove velike pomembnosti navajamo: "Časopisje je postalo dandanes velevlast. Med tem ko govori učitelj malemu številu učencev, govornik ali pridigar nekaj stotinam poslušalcev, štejejo oni, ki jih poučuje časopis tisoče in stotisoče. Govorjena beseda preide in se hitro pozabi: časopis pa ostane. Vsak dan se zopet vrača in vpliva tako, da vedno bolj prodira v človeškega duha, kakor kapljica, ki neprestano pada, končno pa izdolbi najtrši kamen. Povsod, na vsakem kraju, v vsaki družini se dobe dandanes časniki. Časopisje ustvarja zaradi tega ideje, dela običaje in zakone." Po opisu slabega časopisja in nevarnosti, ki jih nudi bralcu, govori kardinal o stališču, ki ga mora zavzeti katoličan napram slabemu časopisju. Kot prvo sredstvo proti slabemu časopisju imenuje: Odpovej se najprej sam temu čtivu! Ni izključeno, da bi tako čtivo ne zbujalo včasih pomisleke naprani veri in negotove misli, katerim se je mogoče ustavljati le s pomočjo posebne milosti, ki pa ni podeljena onim, ki se izpostavljajo lahkega srca nevarnostim. Ako tudi ne doživita pri vednem čitanju kakega brezverskega ali nenravnega lista vera in morala popolnoma poloma, vendar pa izgubi polagoma krščansko prepričanje na moči in nedotaknjenosti, moralno mišljenje otopi, vest oslabi in človek postane nagnjen k vsem slabostim. Ako bi bilo tudi resnično, da ne škoduje branje slabih časopisov osebno, vendar se daje s tem slab zgled drugim. Čitanja slabega časopisja se je torej treba popolnoma zdržati. Toda to samo ne zadostuje, treba je tudi iti proti slabemu časopisju v boj. Ne obotavljajte se, — piše kardinal, — to časopisje razkrinkati in ga v krogih svojih prijateljev in znancev odsvetovati. Poučite one, ki so napram nevarnostim slepi; pojasnite jim, da stoje na vagi pri tem veliki tehtni interesi, tudi časni, ne samo bodočnost vere in dobrobit duš, temveč tudi red in mir v duši. Tem izvajanjem sledi nato odstavek o dobrem časopisju, ki naj nadomesti slabo, kajti samo ono se more pravzaprav razdirati, ker se more nadomestiti.

NEKAJ O TAKO PRILJUBLJENI PIJANOSTI (ALKOHOLIZMU).

Dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju, je pred nekaj leti priobčil v mariborski "Straži" sledečo fiziologično študijo, ki utegne zanimati tudi ameriške Slovence. Piše:

I.

Peter, posestnik iz Vrhovja, gre v krčmo. Naroči si eden četrt za drugim, vliva eden kozarec za drugim v se, naroči še žganjice in "trd" je dovolj. Mi pa vzamemo Petra danes malo natančneje na muho in ga opazujemo skrivoma.

Čisto miren prisede k mizi in ne meneč se za družbo, reče pohlevno:

"Francelj, četrt novega!"

Prvi požirek — "dober je!" — slastno ga povžije. Žal, kupica je premajhna.

"No, pa še enega, danes, ker je nedelja; škoda je sicer za denar, pa naj se pokadi! Cel teden sem delal, zakaj bi si ga v nedeljo ne privoščil? A sicer pa me skrbi marsikaj, opravka imam obilo: požeti pšenico, spraviti seno, kje dobim delavce. Pri živini marsikaj ni v redu. Kobila mi nemara zvrže — kako bom pottlej plačeval obresti v posojilnico? — Moj fant v mestu — gospodje profesorji ga le malo hvalijo... Res, skrbi imam čez glavo — in pa toča, povodenj... Človek ne ve, kam bi se dejal. — Francelj, še en četrt! Pa daj starine — kar pol litra ga daj! — No, ta pa ta, to srce ogreje! To dušo priveže. — Ho, glej ga no, kaj, ti tukaj? Jaka, od kod pa ti, od kod? Prisedi malo, se bova kaj pomenila. Tudi tebi, pravijo, slaba prede— pa kaj se mlenimo, glej, jaz se ne zmenim za nič; čim huje mi gre, tembolj sem vesel. — Prisedi, boš dal za en liter. Na, pa pijva in bodiva vesela, pa zapojva eno! — H nočeš? — Ej, tebe zasledujejo hiriči. Nič se jih ne boj! Glej, jaz se jih ne bojim, in da jih pride deset, jaz se jih ne bojim! O, jaz ne!

Daj mi, kaj vinca,
lepa točajka!
Glej, kak se peni
kapljica zlata...

Permejštefecen, da se jih ne bojim!"

Mi opazujemo moža, kako postane iz resnega, proračunjajočega, mirnega človeka od četrt ure do četrt ure vedno bolj vesel, površen, pozabljajoč skrbi in postaja razposajen.

Človek, ki je trezen boječ, postane vinjen vedno bolj pogumen, včasih se celo stepe, redkobeseden postaja vedno bolj razgovoren, sicer suhoparen postane celo duhovit, in pesniška vzvišenost dviguje ga nad suhoparno vsakdanjost. Vse telesne in duševne moči so navidezno napredovale: to so prvi pojavi pijanosti.

A kaj dela naš Peter?

Pije in pije. Vse njegove tako hitro pridobljene vrline prehajajo v nekako čudno protislovje z njegovimi zmožnostmi. Torej postane njegovo obnašanje in ponašanje vedno bolj smešno. On, v svoji domišljiji najsposobnejši, najpametnejši človek, govori kolobocije, da je joj! On, najspretnejši govornik, ne more niti govoriti — zapleta se mu jezik; on, najmočnejši, ne more niti stati ravno, niti hoditi — zapletajo se mu noge; on, najpogumnejši, popihal bi jo korajžno iz gostilne, če bi prišla njegova boljša zakonska polovica ponj. — Zdaj izgovarja stavke le še polovično, tako da nihče ne ume njegove modrosti, poje različne pesmi — dasi ima "kosmata" ušesa, in klati z rokami in nogami okrog sebe brez pravega namena. To so znamenja propadanja telesa in duha, druga stopinja pijanosti.

Zdi se mi, kakor da bi alkohol dvignil človeka v prvi stopnji pijanosti zgolj radi tega nad vsakdanjost v krasne višine vesele brezskrbnosti samo radi tega, da ga pozneje trešči lahko lahko s tem večjo silo na tla in da ga lahko tira neusmiljeno dalje v še višje stopnje pijanosti. Srce utriplje hitreje, dihanje postane živahneje, hrupeče, želodec vznemirjen, oprostite, se že obnaša — nespodobno, zaspanost se človeka poloti in človek izgubi zavest. — To je že tretja stopnja.

V četrti stopnji pa postanejo pljuča in srce utrujena. Srce bije zopet počasi, pljuča dihajo pojemajoče — pijanec je sedaj podoben kloroformiranemu človeku, to je takemu, kateremu se da poduhati neka tekočina, vsled katere človek pri operacijah ne čuti nobenih bolečin.

V tej stopnji nehavajo pljuča redno dihati, srce utriplje neredno, telesna toplota pada od 37 stop. na 34 stop. in nižje, dokler človek ne izdahne.——

Naš Peter pa se ga je sicer nalezel pošteno, a le blizu tretje stopnje. Prikrevsal je po marsikaterih neprostovoljnih telovadnih vajah srečno domov. Zaspal je in se zbudil — z groznim mačkom. Glava ga je bolela, v želodcu bilo mu je hudo, sram ga je bilo in trajalo je še precej časa, dokler je bil sposoben za kakšno delo. Prestal pa je srečno svojo — pijanost!

(Konec prih.)

Novosti o solncu.

Ameriški astronomi so s korespondirajočim merjenjem v Californiji in Alžiru dognali ne samo efektivno toploto solnca (krog 6000 stopinj C), nego tudi takoimenovano solnčno konstanto 2.5 kalorij. Pod solnčno konstanto razumemo ono število kalorij (t. j. toplote, ki je potrebna, da se temperatura 1 grama vode poviša za eno stopinjo Celsija), ki bi prišle na vsak kvadratni centimeter zemeljske površine v minuti, ako bi solnčni žarki navpično padali na zemljo in bi jih ne absorbiral zrak, ki obdaja zemljo. Zanimivo je posebno to, da so tako v Alžiru kakor v Californiji soglasno ustanovili menjanje solnčnega izžarivanja, ki dosega do 100 celih solnčnih konstant. V tej zvezi so zanimiva tudi preiskavanja dr. Lenkyja v Budimpešti o kemični moči solnčne svetlobe; po teh preiskavah je bila lani intenzivnost solnčne svetlobe bistveno manjša, nego preje. Istodobno se je moglo lani poleti konstatirati izdatno potemnjenje naše atmosfere — morda vsled večjih vulkanskih izbruhov na zemlji.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preds.
CHAS. G. PEARCE, kašir

NOVA MESNICA

ŠRAJ IN ŠEGA

209 Ruby Street Phone 4865 Joliet, Illinois

49 Lb. sack Flour	$3.00
Pears bushel	1.25
Poultry Feed 100 lbs.	3.85
Veal Leg Roast	15c
Leg of Lamb	18c
Pork Loins	26c
Smoked Pork Butts	32c
Smoked Spare Ribs	24c
Plate Boiling Beef	13c
Fresh Eggs	36c
10 Bars White Flyer Soap	55c
Lard	28c
Veal Stew	14c
Sirloin & Porterhouse Steak	18c
Pot Roast	16 & 14c
Round Steak	18c
Leaf Lard	31c
Cal. Hams	23c

Poleg vse vrste suhega mesa imamo tudi polno zalogo grocerije in naš namen je služiti našim odjemalcem v popolno zadovoljnost in po vedno zmernih cenah. Pridite k nam da prihranite denar.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 27. nov. — Društvo sv. Družine je imelo v nedeljo svojo mesečno sejo.

Odbor je poročal, da je kupil zlato uro, kakor je društvo sklenilo in je bila ista darovana cerkvi sv. Jožefa za letošnji "fair".

Društvo je tudi sprejelo pismi gg. Jos. Slapničarja in Mat. Golobiča, ki sta na kontestu za "fair" cerkve sv. Jožefa in je sklenilo, da se pošlje vsakemu po $5.00 ček za kontest.

Nadalje je naročilo društvo izplačati bolno podporo sledečim sobratom:

Louis Pasdertz za 24 dni.....	$ 24.00
Anton Ževar za 24 dni.....	24.00
Frank Metež za 16 dni.....	16.00
John Žlogar za 16 dni.....	16.00
John Jordan za 12 dni.....	12.00
George Laknar za 12 dni....	12.00
John Horvat za 7 dni	7.00
Skupaj	$ 111.00
Prej izplačane bol. podpore...	$3216.00
Društvo je dozdaj izplačalo podpore že	$3327.00

Naše društvo bo zdaj staro še le tri leta, pa je že izplačalo $3,327.00 bolne podpore svojim udom. Poleg tega ima zdaj v blagajni nad $3,000 gotovine.

Do novega leta bo pristopnina še prosta. Kdor želi pristopiti, naj se oglasi in vpiše pri meni.

Z bratskim pozdravom

Jos. Klepec, tajnik.

DOPIS O PEVSKI SLAVNOSTI V LA SALLE, ILL.

Joliet, Ill., 27. nov. 1917. — Cenj. g. urednik! Prosim za mal prostorček v vašem cenjenem listu, samo ne vem, na katerem koncu bi začel, ker še sedaj mi grmi po ušesih petje od nedelje, ker kaj tacega pa še ne, in preteklo bo nekaj časa, preden bom pozabil na naše sosede LaSallčane. Bog jih živi!

Iz Jolieta je kara odšla točno ob 10. uri dop. in g. urednik, škoda, da tudi Vas ni bilo med nami, ker bilo je petja in veselih dovtipov na cele koše. In kmalu je zaklical, vsaj nam se je tako zdelo, sprevodnik "La Salle!" In res bili smo tam ob 11. uri 45 min. In potem pa v Mr. Kompovo dvorano, kjer so nas lepo pogostili z vsakovrstnimi okrepčili. In potem pa hajd vsi pevci in pevke v Irsko dvorano, da skupaj zapojemo. In ni bilo treba nobene pesmi dvakrat peti, ker šlo je gladko vsem skupaj. In ko je bila vaja končana, je nam gospod predsednik od dr. "Slovenije" naznanil, da je skupna večerja ob polu petih. Tako smo imeli skoraj še eno uro časa in vsi smo se porazgubili, eni sem, drugi tja. Ampak tako dobro, mislim, ni nobeden zadel kot jaz in Mr. Završnik. Mr. Komp in šeeden drugi (ime sem pozabil) sta naju povabila, ako se hočemo malo z avtomobilom popeljati. Dobro, in šli smo.

Najprvo so mi razkazali zidavo nove cerkve in moram reči, da je že sedaj krasno pogledati, ko še na polovico ni dodelana. Povedali so mi, da če bode šlo vse po sreči, da bode blagoslovljenje maja ali junija prihodnje leto. Ko so mi o tem vsem pripovedovali, smo bili že jako daleč venkaj iz mesta. In vrjamite mi, g. urednik, da sem bil iznenaden, ker tako lepega kraja nisem že kmalu videl, kot je tam, kjer ima Mr. Komp svojo vinsko klet ali po domače, zidanico, kjer hrani dobro kapljico, ker toliko vina skupaj nisem že kmalu videl, kot ga je tam notri, in po mojem mnenju bo še maršikateremu lase mešalo, preden ga bodo popili. Ko je nam Mr. Komp dal pokusiti iz par sodov omenjene tekočine in smo si dodobra ogledali klet, je nas peljal tudi v zgornje nadstropje; seveda z nami je šel tudi po domače Štefan, pa ne mislite, da kakšen fant, ampak Števan, ki drži dva litra. In ko so nam še Mrs. Komp prinesli dobrega prigrizka, je eden izmed navzočih zaklical: "Gospod, tukaj je prijetno biti." In ni se motil, ker bilo je v resnici prijetno. In jaz se na tem mestu prisrčno zahvalim Mr. Kompu in njegovi soprogi za postrežbo.

V prijetni družbi je čas hitro potekel. Bilo je treba nazaj k večerji. In dragi čitatelj, ako nisi bil tam, si ne moreš predstavljati krasne postrežbe, kajti Lasallske rože so vedno švigale med mizami, popraševale: "Prosim, še kaj?" in moje mnenje je, da si gospodje zajci ali dolgoušci ne želijo nikdar več Jolietčanov v La Salle, kajti marsikateri je moral preliti svojo zajčjo kri v prid Jolietčanov. Lasallskim lovcem pa častitam na obilnem plenu in jim želim sreče še v bodoče!

Sedaj moram pa bolj ob kratkem, drugače se zna zgoditi, da bo romal ta dopis v koš — no, pa prosim, g. urednik, imejte usmiljenje ž njim.

Ko je bilo večerje konec, je bil pa že čas za v dvorano. Ko pridemo tja, je bilo že jako veliko ljudi tam. No pa jaz o tem ne bom poročal, prepustim drugim. Šlo je vse v najlepšem redu od začetka do konca. Ko je bilo že petja konec, so nastopili Lasallski diletantje z igro "Dr. Vseznal". In vsi igralci so rešili svoje vloge izvrstno, posebno Tiček, on se je izkazal kot prvi igralec.

Mislim, da je bilo krog desete ure, ko je bilo vsega konec. Še prej pa med prizori je nastopil Rev. Šaloven in v lepih besedah pokazal pomen omenjene prireditve, in častitam Lasallskim Slovencem, ker imajo tako dobrega dušnega pastirja.

Po prireditvi smo zopet šli nazaj v Mr. Kompovo dvorano, kjer nas je zopet čakalo obilo pokrepčil. In zopet je vstal Rev. Šaloven in se nam v krepkih besedah zahvalil za obisk. In ko smo še odpeli "Hej Slovani", je bilo že čas, misliti na odhod. In po pravici povem, da mene ni bilo nič kaj veselje že iti nazaj. Pa kaj sem hotel: hočeš—nočeš—moraš, če ne pa sam cokljaj domov. Ker pa ljubim družčino, sem jo tudi jaz popihal za njimi na cesto, kjer je že nas čakal električni konj. To bi morali videti: tukaj in tam "Lahko noč", "Lahko noč" in "Ne pozabi pisati" i. t. d., i. t. d. In ura je bila ena, ko pozvoni, in odpeljali smo se proti Jolietu, polni sladkih spominov na Lasallske Slovence. Jaz Vam zakličem vsem: Lepa hvala in Bog Vas živi in kmalu na zopetno svidenje!

M. Rakar.

IZ SPOMINOV NA BENETKE.

(Prosto po češkem.)

Ne biti v Benetkah — to je danes resnično sramotno; a o Benetkah še kaj danes pisati, to pa je naravnost neokusnost.

Toda oni, ki je bil tam, pojmi, da človek mora zagrešiti to neokusnost. Pogled na mrtvo truplo more nate za hip silno delovati; a kadar vidiš umiranje in celo tako umiranje, kako ugasuje Venecija, nekdanja ohola kraljica Adrije, tedaj tega ne boš do smrti pozabil, tedaj si boš do smrti pričakoval nazaj one tragične vtise in melanholične spomine. Ako pa si literat, tedaj boš pisal. Tisoče jih je že pisalo pred nami, in tisoči bodo še pisal za nami, dokler se valovi zelenih voda ne zgrnejo nad to tako tožno, tako krasno in tako strašno pričo morja, ki se je imenovala Venecija.

Tisoč in sto let življenja! Na otočkih in morju otetem prostoru je v onem času nastalo mesto. Mesto samih praktičnih trgovcev, ki so imeli en edini cilj: da obogate. Oni niso vedeli za nikako udobnost, niso se bali daljnih potovanj in oni niso poznali glasa vesti. Tudi matematičarji življenja, kojih prodirajoče in precenjujoče oči gledajo na nas iz pergamentnih mirnih obrazov na slikah iz kasnejših dob. Njihovo mesto je hitro postalo država, ki se je mešala v vse zadeve, naj so bile to križarske vojne proti polumesecu ali vojne lombardskih mest proti nemškim cesarjem, in iz vsega je znalo to mesto črpati svojo korist. Bilo je neomejen gospodar Sredozemskega morja, ker je bilo edina pomorska moč, a bilo je vpliven činitelj tudi na kopnem, ker je imelo denarja, s katerim si je moglo v času, ko je bila vojaščina pridobninski poklic, najeti najboljše dninarje in najpogumnejše generale. Nikdar ni neprijateljska noga stopila v njegovo področje.

Ta država je bila republika, a njena glava dosmrtno izvoljeni dož. Toda "corno ducale" — doževa čepica — ni bila krona, ki bi se jo moralo komu zavidati. Od petdeseterih prvih beneških dožev se jih je petorica te časti prostovoljno odrekla, pet je bilo pregnanih, ko so jim preje iztaknili oči, pet je bilo umorjenih, devet vrženih s prestola, dva pa sta padla v bojih.

L. 837. je njih mornarica pripeljala iz Aleksandrije s sabo truplo sv. Marka, ki je postal zavetnik republike. Postavili so mu cerkev, ki je ena najsijajnejših in najlepših zgradb na svetu. Vsi slogi, počenši od bizantinskega preko romanskega in gotike do renesance — so tu zmešani in prepleteni: barve, zlato, mozaik in freske slave tu prave orgije, a vendar veličastna harmonija, ki ne žali, pravi unikum. Vse, karkoli je le bilo mogoče, je postalo tu resnica.

V tej denarni aristokraciji je delovalo nagnjenje, da pokaže svoje bogastvo in se razbrzdano šopiri z njegovim sijajem. Krog leta 1000 na dan Vnebohoda je dož na svojem Bucontoru prvikrat zaplul v morje k otoku Lido in slavil tam svojo zaroko z Adrijo, spustivši v zelene valove zlat prstan. Odslej je bil ta dan največji beneški praznik. Tisoče in tisoče ladjic v prekrasnih barvah je spremljalo doževo ladjo, mesto in morje sta rajala, a modro nebo nad njima se je dozdevalo, kot da blaženstva drhti. Nič ni bilo enakega slavi in moči te države. Položeno v sredino med vzhod in zapad, med toliko narodov, se je zdelo, kakor da mu je usoda namenila, da zavlada nad njimi in se z njimi obogati. In pri taki slavnosti so enake misli pač vstajale v srcih in dušah in hitele z ustnic...

L. 1297. je bil ustanovljen "Veliki svet". Aristokracija je potegnila vlado nase, članstvo v "Velikem svetu" je postalo v nekoliko rodbinah dedno, in te rodbine so bile zapisane v "Zlato knjigo". Doževo moč so jako omejili, zato so mu postavili novo palačo. En del je bil že dogotovljen, ko je nastala afera Marina Faliera. Osemdesetletni dož je kasno na večer svojega življenja zasnoval mladeniško nalogo: zrušiti moč aristokracije. Namera je bila izdana, Marini Falieru so med stebriči Piazzete odsekali glavo, stavitelj doževe palače Calendario je bil kot udeleženec pri zaroti z nekoliko stotinami Dalmatincev obešen na stebre svoje zgradbe, "Veliki svet" pa je sprejel sklep, da je pod kaznijo 1000 dukatov prepovedano govoriti o nadaljevanju zgradbe. Dož Mocenigo je čez 70 let prostovoljno položil globo, in zidanje se je nadaljevalo...

In zopet čudna stvar, ta doževa palača! Samo v mestu, kjer ni živela tradicija antike, je mogla vzniti taka stavba. Na dveh vrstah nežnih gotskih stebrov se dviga močna, temno-rdeča masa, prvega nadstropja z nekaj malo okni, trda, težka, počivajoča na teh stebrih s celo težo. Kakor da bi jih hotela pritisniti in razdrobiti. Brutalna, brezobzirna je ta zgradba, kakor je bila cela ona država — a vendar zopet ne žali in zopet je nepozabna.

In ta slog je bil v varijacijah vzor za večino beneških palač, ki obkrožujejo vodo kanala Grande. Nanj spominja Ca Doro, Foscari, Dario, Loredan, de' Turchi.— povsod se prepletajo gotika, romanski in bizantinski slog.

Ko so si Turki osvojili Carigrad, tedaj so dobile Benetke v razbojniškem osmanskem elementu nevarnega sovražnika. Benečani so se bojevali z njim in ne brez slave, a končno so pa le izgubili celo vrsto naselbin, in njihova trgovina je začela propadati. Sedaj bi jim bilo treba, obrniti svoj pogled na Italijo in gledati, da bi postali kristalizovana točka njenih prizadevanj za edinstvo, toda praktičnim dnevnim politikom je manjkalo tega višjega stališča. Cambrayska liga jim je ugrabila večino kontinentalnih držav v Italiji — moč republike se je zlomila. Sedaj si je prizadevala, da si ohrani ono, kar je imela: brezobzirno vlado aristokracije doma, podjarmljeno brezpravno ljudstvo, kateremu so se za pašo oči prirejale slavnosti, zabave in tu in tam krvave igre.

Življenje države se je skrčilo na status quo — in to je začetek konca vsake države.

In tu se pričenja drugi del beneške zgodovine. Slavnejši, odličnejši, nesmrtni. Plemstvo se je odrekalo trgovine in pričelo gojiti znanost in umetnost. Kiparji, arhitekti, slikarji, zavzemajo mesta condottierov in generalov. Alessandro Leopardi, Jacopo Sansonino, Bellini, Giorgione, Tizian, Tintoretto, Veronese, Tiepolo — v doževi palači, v cerkvah in na zgradbah govore človeku ta imena z močnim glasom.

Umetnost je cvetela, republika je vegetirala. Za čas, tu in tam, je pač zalesketala tudi njena slava, njeni diplomati in odposlanci na tujih dvorih so se odlikovali z razumevanjem položaja in z ocenjevanjem oseb in idej (njihova izvestja v različnih arhivih so danes najznamenitejši dokomenti časa in ljudi) — toda solnce se je nagibalo k zatonu. L. 1797. je Napoleonov general zasedel Benetke. "Zlato knjigo" so zažgali, in poslednji dož Manin se je odrekel svoji časti... In to je bil konec. — — — — — — — — — — —

Z gondolo plovem po kanalu Grande. Palače slavnih imen so puščobne, količi pred njimi, na katere se privezuje gondole, so izgubili barve, stekla v oknih so razbita, okraski so izprani od dežja — obupen vtis. Človeku pride na misel, da bi sem prišel, kadar bi moral ali hotel umreti...

Palazzo Vendramin kaže gondoliere. Tu je umrl Rihar Wagner...

Palazzo Mocenigo — tu je stanoval Giordano Bruno, ondi je Lord Byron pisal Don Juana, Faliera, Sardanapala...

Palača Volkov — tamkaj na balkonu sedi ženska postava, vsa v belih čipkah, sence podpira z roko in gleda nekam v morje — Eleonora Duse!... Naenkrat mi postane harmonija med njeno umetnostjo in tem umirajočim mestom jasna — tu je našla ta žena edino pravo bivališče zase...

— — — — — — — — — — — —

Po doževi palači hodim. Svinčene celice, dvorana "Velikega sveta", soba "desetorice" in "trojice", levja žrela, kamor so se metale ovadbe, freske, slike, dekoracije stropov, v knjižnici v vrsti doževskih portretov, prazno "mesto Marina Faliera, usmrčenega radi zločina," kosi pohištva, zbirke, "Most vzdihov" — cela beneška zgodovina je tukaj in vsa duša te zgodovine hodi s teboj po teh prostorih...

— — — — — — — — — — — —

Pri sv. Marku je velika maša. Ljudstvo pri maši glasno moli, kanoniki sede na obeh straneh oltarja, orglje pojo v prehodih v taktu polke...

— — — — — — — — — — — —

Motrim spomenik Colleona, nagrobni spomenik Tiziana in Canove, sijajne grobove dožev, Tizianovo L'Assunto, vsa čuda Madon, svetih Sebastianov, zgodovinskih slik in spomenik Viktorja Emanuela na obali, ki je uprav bučen in nesramen anahronizem v tem mestu prošlosti.

— — — — — — — — — — — —

Po ulicah hodim. Nikjer voza, kolesa, avtomobila, niti tramvaja — ni glasu, niti prahu — tiho, tiho...

— — — — — — — — — — — —

Obrnem se v prostranske ulice mrtve; gledam v prazne cerkve, stojim na sanjajočih trgih. Ljudje se grejejo na solncu, dvigajo se in leno vlečejo k meni, stegaje roko: "Trinkelt!"... Možje, žene, otroci — vse.

Otrok mi je žal. Tako so rmeni in čisto nič otroški — manjka jim družčine, trave in drevja...

— — — — — — — — — — — —

In ko sem vse obšel, grem na Lido. Otok se oddaljuje od beneškega sloga. Tam je peti čin tragedije, tu pa nekaj takega kakor gluma v enem dejanju. Kopeli, hoteli, tramvaji, lawn tenis — uprav mrzi mi, da sem prišel semkaj.

— — — — — — — — — — — —

In ko od tukaj gledam na mesto, vidim povsem jasno, da se zvonik San Pietro di Castello znatno nagiba. In ravno tako, da se nagiblje druga campanila, ki stoji dalje na levo od prvega. To ni avtosugestija, to je resnica...

Ministrova hči — mizarski pomočnik.

Hčerka danskega ministrskega predsednika Berntsena, gdčna. Anny Berntsen, je v Kodanju prestala izkušnjo za mizarskega pomočnika. Za to priliko je naredila predalnik iz mahagonijevega lesa. Mizarstva se je učila redno kakor vsak drug vajenec v kodanjski tovarni za pohištvo Horsboel. Prvo njeno vajenško delo je bila skrinja, ki jo je kupila ruska carica mati. Za gospodinjsko razstavo v Kodanju je naredila pisalno mizo, ki je zelo ugajala. Z gdčno. Berntsen sta se pri isti tvrdki učili mizarstva tudi gdč. Agneza Torp in grofica Agneza Schack-Schackenborg in so z njo vred prestale pomočniško izkušnjo. Gdčna. Berntsen se v kratkem poroči.

SONORA

Fonografi so najboljši

Baby Grand

WOODS: Golden, Fumed, Early English or Mission Oak, Brown Mahogany or Mahogany.
CABINET: Dimensions 21¼ by21¼ by 43½ inches. Nickel-plated trimmings and casters. 12-inch turntable. Needle cups. Envelope Filing System, with capacity for 80 records. Drawer for accessories.
MOTOR: Extra strong double-spring motor, nickel-plated, playing nearly six 10-inch records with one winding.
EQUIPMENT: Includes Automatic Stop and Tone Modifier. Universal Tube which permits the playing of all disc records without changing attachments. Certificate of guaranty.
NEEDLES: Diamond $5 extra, Sapphire $1 extra, Improved Sonora Multi-Playing Jewel 50 cents extra, in three grades: full, medium and soft tone.
TONE QUALITY: Sonora Grade C, yet superior to all other makes.

$50 to $175

Dobite jih v Jolietu le v prodajalni

Enterprise Furniture Co.

2 N. Chicago St--Next to Orpheum Theatre

JAVNA ZAHVALA

Cenjeni G. J. Wahčič, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Dolžnost je moja, da se vam javno zahvalim za Vašo čudodelno **"Alpentinkturo"**. Imela sem kratke lase in so mi tudi izpadali. Poskusila sem več drugih stvari, pa vse brez uspeha; nisem mogla ustaviti izpadanja las, dokler nisem poskusila Vašo čudodelno zdravilo. Takoj ko sem počela rabiti "Alpentikturo", so mi prenehali lasi izpadati, in hitrim uspehom so mi začeli rasti gosti in krasni lasje, tako, da imam danes en jard in 16 palcev dolge lase. Pošljem Vam dve sliki, kateri blagovolite vsakemu pokazati in če hočete tudi v novine dati, da se lahko vsakdo prepriča, da je Vaša **"ALPENTINKTURA"** v resnici najuspešneja na svetu, za katero se Vam še enkrat srčno zahvalim in ostanem vedno hvaležna z vsem spoštovanjem,

MRS. MARY STELCER, 751 E. 70 St., Cleveland, Ohio.

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz.

Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Kristina, katere žalost za očetom se je tudi že nagibala h koncu, je imela na sebi belo obleko, pretkano s srebrom. Vitezi so jo primerjali boginji; ti Junoni, oni Diani, toda nihče se ji ni približal preveč, nihče si zaradi nje ni vihal brkov, niti ni rožljal z ostrogami, nihče ni zrl nanjo z iskrimi očmi ter pričenjal z njo razgovora o ljubezni. Nasprotno pa je takoj zapazila, da jo oni, ki jo ogledujejo, sicer občudujejo, da se pa takoj novič ozirajo po Ketlingu, da mu nekateri, približavši se mu, celo stiskajo roko, kakor bi mu čestitali. Videla je, kako je zmigal z rameni in razprotrl roke, kakor bi se nečesa branil. Kristina je bila pozorna in bistrovidna, torej je bila skoro uverjena, da se razgovarjajo o njej ter jo že tako rekoč imajo za njegovo nevesto. In ker ni mogla slutiti, da je Zagloba šepnil vsakemu izmed teh gospodov nekaj na ušesa, si je zaman belila glavo, odkod izvira ta govorica.

"Kaj, ali imam res kaj zapisanega na čelu?" je mislila nemirna in osramočena.

V tem so priletele k njej po ozračju kakor ne njej govorjene, toda glasno izrečene besede: "Srečen Ketling!... Pod srečno zvezdo se je rodil!... Ni še mu čuditi, saj je lep človek!"... in več takega.

Drugi vljudni plemiči, ki so jo hoteli zabavati in ji povedati kaj prijetnega, so se razgovarjali z njo o Ketlingu, hvaleč njega hrabrost, delavnost, dvorske običaje in starodavni rod. Kristina jih je poslušala rada ali nerada in njene oči so nehote zrle njega, o komer se je vršil razgovor; časih so se celo srečale z njegovimi očmi. Takrat jo je obšel čar z novo močjo in sama se je nehote opajala s tem pogledom nanj. Kako pa se je tudi odlikoval Ketling izmed vseh teh rezkih vojakov! "Pravi kraljevič je med svojimi dvorniki," si je mislila Kristina, zroča na to plemenito, aristokratsko glavo, na te ponosne oči, polne nekake prirojene tožnosti, na to čelo, zasenčeno s plavimi, bujnimi lasmi. Ketling je to videl; da pa je ne bi spravljal še v večjo zadrego, se ji ni bližal, kvečjemu takrat, kadar je kdo sedel poleg nje. Ako bi bila kraljica, ne bi ji bil mogel izkazovati več časti. Kadar je jel govoriti z njo, je sklonil glavo ter pomaknil eno nogo nekoliko nazaj, kakor v znamenje, da je pripravljen vsak hip poklekniti prednjo. Govoril je resno, brez šale, dasi se je z Barbko časih rad pošalil. V njegovem vedenju proti njej je bilo poleg največjega spoštovanja mogoče opažati nekako senco sladke tožnosti. Spričo te resnobe si tudi kdo drug ni dovolil izreči preodkrite besede, izustiti predrzne šale, kakor bi bili vsi prepričani, da ta gospodična po dostojnosti in rodu preseza vse in da vpričo nje tudi opreznosti ni nikdar preveč.

Kristina mu je bila zato iskreno hvaležna. Ta večer ji je minil v velikih skrbeh, toda sladko. Ko se je približala polnoč, so godci nehali igrati, gospodične so se poslovile od družbe, med vitezi pa so jele čimdalje pogosteje krožiti kupice in nastala je hrupna zabava, v kateri je prevzel dostojanstvo hetman gospod Zagloba. Barbka je odšla v svojo sobico, vesela kakor ptič, ker se je bila odlično zabavala. Preden je pokleknila k molitvi, je še poskakovala, ščebetala ter posnemala razne goste, naposled pa rekla Kristini, plosknivši z rokami:

"Dobro je, da je dospel ta tvoj Ketling! Sedaj nam ne bo pogrešati vojakov. Brž, ko se konča post, začnemo ples. Zlasti hočemo plesati na tvoji zaroki! A kaj šele na svatbeni dan! Naj me Tatarji odženo v sužnost, ako ne prevrnem vse hiše. Kaj bi bilo, ako bi nas tako zajeli? To bi šele bilo nekaj! Vrli Ketling! Tebi na ljubo je pozval godce, in pri tebi tudi jaz uživam veselje. Tebi na ljubo bo neprestano prirejal nove reči, dokler ne učini naposled takole."

Po teh besedah se zdajci Barbka pred Kristino zgrudi na kolena, jih objame in reče, posnemajoč zamolkli glas Ketlingov:

"Spoštovana gospodična! Tako vas ljubim, da niti dihati ne morem. Ljubim vas peš in na konju, lačen in po obedu in na veke in po škotsko... Ali hočete biti moja?"

"Barbka, ujeziš me!" zakliče Kristina.

Toda ni se jezila. Nasprotno pa jo je prijela za roke, kakor bi jo hotela dvigniti, in ji jela poljubljati oči...

XIII.

Zagloba je dobro vedel, da je bil mali vitez bolj naklonjen Kristini nego Barbki, toda prav zategadelj je sklenil odpraviti Kristino. Ker je poznal Volodijevskega docela, je bil prepričan, da se mali vitez, ko ne bo imel izbirati v čem, brez dvojbe obrne k Barbki, v katero je bil stari plemič tako zaljubljen, da mu ni šlo v glavo, kako bi še utegnil kdo dajati komu prvenstvo pred njo. Zato je bil tudi trdno uverjen, da Volodijevskemu ne more poslužiti bolje, nego če ga zasnubi s svojim "hajdučkom", in ta misel mu je neprestano rojila po glavi. Na Volodijevskega se je hudoval, takisto na Kristino. Ljubše bi mu bilo seveda, ako bi Mihael vžel rajši Kristino nego nobene, toda sklenil je storiti vse, da se oženi s "hajdučkom".

Ali prav zato, ker mu je bila znana naklonjenost malega viteza do Dragojevske, je sklenil napraviti iz nje gospo Ketlingovo.

Toda odgovor, ki ga je prejel nekoliko dni pozneje od Skretuskega, ga je nekoliko odvrnil od tega sklepa.

Skretuski mu je nasvetoval, naj se ne vtika v nič, ker bi sicer utegnile nastati velike neprilike med prijateljema. Tega si pa Zagloba nikakor ni želel, in vest se je oglasila v njem, ki jo je pa pomirjal s temi premisleki:

"Da sta se Kristina in Mihael že zaročila in da potem vrivam Ketlinga med njiju, ne bi rekel nič. Saj pravi modri Salomon: 'Ne praskaj se, kjer te ne srbi!' Toda želeti je vendar vsakomur dovoljeno. Sicer pa odkritosrčno rečeno — kaj sem še napravil? Naj mi kdo pove, kaj?"

Po teh besedah se je Zagloba prijel za bok, pomaknil spodnjo ustnico naprej in jel izzivajoče zreti po stenah svoje sobane, kakor bi od njih pričakoval daljnih očitanj. Ker pa mu stene niso rekle ničesar, je nadaljeval: "Rekel sem Ketlingu, da sem 'hajdučka' namenil Mihaelu. Ali morda to ni dovoljeno? Ali nemara to ni res? Ako želim Mihaelu koga drugega, naj me podgane zgrizejo."

Stene so s svojim molčanjem priznale, da govori Zagloba prav. On pa je nadaljeval:

"Rekel sem 'hajdučku', da je Ketling zaljubljen v Dragojevsko. Ali to ni res? Ali ni sam priznal tega? Ali ni zdihal, sedeč pri ognjišču, da se je kar pepel kadil po sobi? Toda kar sem videl, to sem povedal drugim. Skretuski zre na vse zelo resno: toda tudi moje bistroumnosti ne meče nihče za psi. Sam vem najbolje, kaj je moči povedati in kaj zamolčati... Hm, piše mi, naj se ne vtikam v nič. Tudi to se da storiti. Ne bom se vtikal v to reč; kar odšel bom vsekdar, kadar ugledam Kristino in Ketlinga sama v sobi. Naj se posvetujeta sama brez mene. In upam, da si bosta utegnila svetovati. Ni jima treba tuje pomoči, zakaj tako sta zaljubljena drug v drugega, da jima kar oči blede. Sicer pa se tudi že bliža pomlad, ko ne greje samo solnce, ampak peko tudi želje močneje... Dobro. Pustim ju in bomo videli, kaj nastane iz tega..."

In nasledki so se skoro pokazali. Ko je napočil velikopostni teden, se je vsa družba iz Ketlingovega dvora preselila v Varšavo ter se nastanila v gostilnici v Dolgih ulicah, da bi bila bliže cerkvi ter bi mogla opravljati svoje pobožnosti, obenem pa se nasičevati s pogledom na hrup velikega mesta.

Ketling je bil gospodar tudi tukaj, zakaj dasi je bil tujec po rojstvu, je vendar najbolje poznal prestolnico ter imel povsod vse polno znancev, ki so mu pomagali, da je vsako reč opravil lažje. Presezal pa je samega sebe v vljudnosti ter se naravnost trudil pogoditi misli svojih družic, zlasti misli Kristinine. Vsi so ga tudi radi imeli. Gospa Makoveška, ki jo je bil Zagloba opozoril že prej, je zrla nanj in na Kristino čimdalje prijazneje, in ako doslej ni bila govorila z deklico o njenem razmerju s Ketlingom, ni govorila zaradi tega, ker je bil tudi on molčal doslej. Vrli teti se je zdelo celo prirojeno in prilično, da plemič služi gospodični Kristini, saj je bil to res odličen gospodič, ki sta ga ob vsakem koraku spremljali odlikovanje in prijaznost, a to ne smo nižjih, nego tudi višjih slojev, zakaj vsakogar si je v mirnem času pridobil z nenavadno lepoto, z običaji, resnobo, darežljivostjo in nežnostjo, ob vojni pa s hrabrostjo.

"Zgodi se, kakor odloči moj mož," si je mislila gospa stolnikova; "jaz ju ne bom ovirala."

Zaradi te odločbe je bival Ketling s Kristino več na samem nego v svoji hiši. Sicer pa je hodila vsa družba neprestano skupaj.

Zagloba je dal roko gospe stolnikovi, Ketling Kristini, in Barbka, kot najmlajša, je tekla sama, dirjajoč naprej, da si je ogledala blago, razloženo v oknih, zlasti ono izza morja, ki ga doslej še ni bila videla. Kristina se je navadila Ketlinga in sedaj, ko se je opirala ob njegovo roko, ko je poslušala njegov govor, ko mu je zrla v plemenito lice, ji srce ni več utripalo tako nemirno kakor nekdaj, izgubljala ni zavednosti, ni je obhajala zbeganost, nego čutila je neizmerno blaženstvo. Bila sta neprestano skupaj, skupaj sta klečala v cerkvi in njiju glasovi so se družili v molitvi in pobožnem petju.

Ketling je dobro poznal stanje svojega srca. Kristina, bodisi, da ni imela dovolj poguma, bodisi, da je hotela slepiti samo sebe, ni rekla sama sebi: Ljubim ga. Vsekakor pa sta se zelo ljubila. A vrhutega je nastalo med njima veliko prijateljstvo, da o sami ljubezni doslej niti nista govorila; tako jima je pohajal čas kakor sen, zlasti ker so imeli lepo vreme.

Za Kristino je bil sicer pripravljen oblak očitanj, toda sedaj je bil čas počitka. Prav zato, ker sta se zbližala s Ketlingom, ker se je privadila temu prijateljstvu, ki je obenem z ljubeznijo narastlo med njima, se je končal Kristinin nemir; njeni vtiski niso bili tako močni, pomirila se ji je razburjena kri in domišljija. Evo, bila sta tako blizu drug drugemu, godilo se jima je dobro, in Kristina, ki je z vso dušo uživala to prijetno sedanjost, ni hotela misliti na to, da se ji kdaj konča, da je razpršitvi te omame treba samo besede Ketlingove: "Ljubim!"

Ali ta beseda je bila kmalu izgovorjena. Nekoč, ko sta bili gospa stolnikova in Barbka pri bolni sorodnici, je povabil Ketling Kristino in Zaglobo, naj gresta z njim v kraljevski grad, ki ga Kristina doslej ni poznala in o čigar posebnostih in čudih so govorili povsod. Ketlingova radodarnost jim je odpirala vse vhode in Kristino so pozdravljali vratarji s tako ponižnimi pokloni, kakor bi bila nekaka kraljica, ki stopa v svojo stolico. Ketling, ki je dobro poznal grad, jo je spremljal po krasnih dvoranah in sobanah. Ogledali so si gledališče, kraljeve kopeli, obstajali pred slikami, kažočimi bitke in zmage Sigmundove in Vladislavove, ki sta si jih bila pridobila proti vzhodnim divjim narodom; stopili na teraso, s katere je bilo mogoče pregledati neizmerno prostranstvo dežele. Kristina se ni mogla otresti čudenja, in on ji je pojasnjeval vsako stvar, zdajpazdaj umolknil ter ji zrl v temnomodre oči, kakor bi ji hotel reči s pogledom: "Kaj so vša ta čuda proti tebi, o čudo! Kaj pomenijo vsi ti zakladi proti tebi, zaklad!"

Gospodična je umela to tiho govorico. Nato jo je spremil v eno izmed kraljevih sob, obstal pred vrati, skritimi v steni, in dejal:

"Tukajle je moči priti v stolno cerkev. To je dolg hodnik, ki drži skoro do velikega oltarja. Ondi je hodnik, na katerem sta bila kralj in kraljica navzoča pri sv. maši."

"Vrlo mi je znana ta pot," odgovori Zagloba. "Živel sem z Janom Kazimirom v dobrem prijateljstvu, pa tudi Marija Ludovika me je imela rada, torej sta me pogostoma vabila s seboj k maši, da sem ju tolažil s svojo navzočnostjo in utrjeval v pobožnosti."

"Ali hočete iti tjakaj, gospodična?" vpraša Ketling ter pomigne vratarju, naj odpre vrata.

"Pojdiva," reče Kristina.

"Idita sama," se oglasi Zagloba. "Mlada sta in noge imata dobre, jaz sem se danes že nahodil. Idita, idita, jaz ostanem tu pri vratarju. Ako ondi tudi izmolita nekaj očenašev, se ne bom hudoval zaradi zamude, ker si v tem počijem."

Torej sta šla sama.

Prijel jo je za roko in šel z njo po temnem hodniku. Njene roke ni pritiskal k srcu, nego je stopal miren in pozoren. Postranska okna so ju za trenotek osvetila, nato pa sta hodila novič v mraku.

Njej je nekoliko utripalo srce, zakaj sedaj je bila prvič sama z njim, toda mir in sladkost sta pomirjala tudi njo. Naposled dospeta do onega "hodnika" na desni strani cerkve, ograjen z mrežo, je bil tik velikega oltarja.

Tu sta pokleknila ter jela moliti. Cerkev je bila tiha in prazna. Dve sveči sta goreli pred velikim oltarjem, sicer pa je bil večji del cerkvene ladje pogreznjen v mrak. Samo skozi poslikana naokenska stekla so padali raznobarvni žarki na dva prekrasna obraza, zatopljena v molitev, mirna in podobna licem kerubinskim.

Ketling je dvignil glavo ter šepnil, ker se ni drznil glasno govoriti v cerkvi:

"Poglejte, gospodična, oni žametni naslanjač; še sedaj se vidi na njem, kam sta kralj in kraljica naslanjala glavo. Kraljica je sedela na tej strani bliže oltarja. Počijte si na njenem mestu."

"Ali je res, da je bila vse življenje nesrečna?" šepne Kristina ter sede.

"Slišal sem dogodbe njenega življenja, ko sem bil še otrok, zakaj pripovedovali so jih po vseh viteških gradovih. Mogoče, da je bila nesrečna, ker se ni mogla omožiti z onim, ki ga je iskreno ljubila."

Kristina je položila glavo tja, kjer je bila jamica, ki je ostala po glavi Marije Ludovike, ter zaprla oči. Nekaki bolestni občutki so ji stiskali prsi, nekakšen hlad je zapihal iz prazne cerkve ter razburil oni mir, ki ji je še pred trenutkom napolnjeval vso dušo. Ketling jo je gledal molče. Nastala je novič prava cerkvena tišina.

Nato se zgrudi polagoma Kristini k nogam ter izpregovori z ginjenim, toda že mirnim glasom:

"Ni greh to, da na tem svetem me-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Gaurantee Co.

Kapital $50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEMLJIŠČE, pridite, da Vam uredimo abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.

114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE LOANN and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam tudi lote v Rockdalu.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

John Pubentz

prodaja najceneje v mestu

kokošjo krmo, zrnje, seno, slamo in drugo tako krmo.

Če imate kaj voziti, se oglasite pri nas, ki Vam pripeljemo vsako stvar, kakor naročite.

Pokličite nas po telefonu: Phone 2736.

Nov. naslov:

516 N. BROADWAY, JOLIET, ILL.

Stenski Paper

vseh vrst, barv in cen obešam ceneje in bolje Dela garanttram.

Tony Alberico

608 N. Chicago Street

Chicago Tel. 4034

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

::Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo dela čudeže

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodrere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemists

1333-1343 South Ashland Ave CHICAGO, ILL.

Jacob Mejak

KROJAČ

205 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

JOSIP KLEPEC

Javni Notar z 10 let. skušnjo

izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; Ako imate odkoga v drugem mestu plačo za tirjati; če hočete svojo plačo prepustiti; če potre otrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

Slovenian Liquor Co.

1115-17- Chicago St.
JOLIET, ILL.

GLAVNICA $50,000.00.

Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.

Rojakom se priporoča za obila naročila.

Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega zastopnika. Naš potovalni zastopnik je: Frank Završnik.

Naše geslo: Dobra postrežba; vaše pa bodi: Svoj k svojmu!

Illirija Grenčica v steklenicah in Baraga Zdravilno Grenko Vino

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

$4\frac{1}{2}$ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tričetrt odstotkov odplačevanju na dolg.

LJUDSKA BANKA

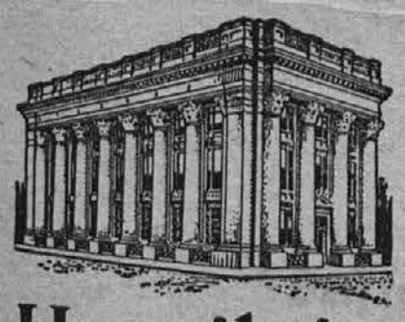

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

MALI VITEZ.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

stu klečim pred teboj, zakaj kje drugje, ako ne v cerkvi, najde čista ljubezen svoj blagoslov? Ljubim te bolj nego zdravje, bolj nego pozemeljske dobrote; ljubim te z vso dušo, z vsem srcem in tukaj, pred tem oltarjem, ti odkrivam svojo ljubezen!..."

Kristina obledi kakor stena. Oprta z glavo ob naslanjač, se ni nesrečnica niti genila; on pa je nadaljeval:

"Torej ti objemam noge in te prosim, da izrečeš sodbo: Ali naj grem odtod z nebeško radostjo v srcu, ali pa z neznosno žalostjo, ki jo težko da prebijem?"

Nekaj časa je čakal odgovora; ker ga pa ni bilo, je sklonil glavo tako, da se je skoro dotikala Kristininih stopal, in je bil videti čimdalje bolj ginjen. Glas se mu je tresel, kakor bi mu v prsih pohajala sapa.

"V tvoje roke polagam svojo srečo in svoje življenje. Prosim usmiljenosti, ker mi je kaj hudo pri srcu..."

"Prosiva Boga usmiljenosti!" zakliče zdajci Kristina, zgrudivši se na kolena.

Ketling je ni razumel, pa tudi ni smel nasprotovati temu. Poln pričakovanja in ves nemiren je pokleknil poleg nje in novič sta jela moliti.

In v prazni cerkvi sta se trenutek kesneje ozvala iskrena glasova, ki sta čudno in proseče odmevala v prostoru:

"Bog, bodi nam milostiv!" je dejala Kristina.

"Bog, bodi milostiv!" je ponovil Keting.

"Usmili se nas!"

"Usmili se nas!"

Kristina je dalje molila že tiho, toda Ketling je videl, da vsa drhti od ihtenja. Dolgo se ni mogla pomiriti, a potem, ko se je pomirila, je še dolgo nepremično klečala; naposled pa je vstala in rekla:

"Pojdiva."

Šla sta novič po onem hodniku. Ketling se je nadejal, da spotoma dobi odgovor od nje, ter ji je pozorno zrl v oči, toda zaman. Stopala je urno, kakor bi želela, da čim prej dospe v sobano, kjer ju je pričakoval Zagloba.

Ko sta bila še nekoliko korakov od vrat, jo prime vitez za rob suknje ter reče:

"Gospodična Kristina! Prosim vas na vse, kar vam je sveto in drago..."

Tedaj se Kristina obrne in ga prime za roko tako hitro, da je ni utegnil umekniti; nato si jo pritisne na usta.

"Ljubim te iz vse duše, toda tvoja ne bom nikdar!" mu reče.

In preden utegne osupli Ketling izpregovoriti, še doda:

"Pozabi vse, kar je bilo!"

Trenutek pozneje sta bila oba v sobani.

Vratar je spal na enem naslanjaču, Zagloba na drugem. Toda njiju prihod ju je zbudil. Zagloba je odprl oko ter jel pomežikovati z njim, zakaj takoj se ni mogel spametovati. Toda polagoma se mu je vrnila zavest.

"Ha, to sta vidva," reče ter si zategne pas. "Sanjalo se mi je, da smo že imeli novega kralja, toda bil je iz rodu Piastov. Ali sta bila na hodniku?"

"Bila."

"A duša Marije Ludovike se vama ni prikazala?"

"Kajpada se je!" odgovori Kristina tožno.

XIV.

Po odhodu iz gradu se je Ketling poslovil od Kristine in Zaglobe, da bi se na samem iznebil osuplosti, v katero ga je spravilo Kristinino ravnanje. Kristina in Zagloba sta se vrnila v gostilnico. Barbka in gospa stolnikova sta bili že prišli iz bolnice, in gospa stolnikova je pozdravila Zaglobo, rekoč:

"Prejela sem pismo od moža, ki je sedaj pri Mihaelu na postaji. Zdrava sta oba ter namerjata skoro dospeti semkaj. Mihael piše vam, zame pa je samo v pripisu opomba. Mož mi tudi piše, da je nesoglasje, ki je nastalo zaradi enega izmed Barbkinih posestev, srečno poravnano. Sedaj so ondi zborovanja na dnevnem redu. Mož pravi, da tam jako cenijo ime gospoda Sobijeskega in da se zborovanje srečno izide zanj. Kar je živega, se odpravlja na volitev in vse se postavi na stran kraljevega maršala. Tam je že toplo in dokaj dežja. Pri nas v Vrhutcu so imeli požar... Hlapec je zatrosil ogenj, in ker je bil veter..."

"Kje je Mihaelovo pismo?" vpraša Zagloba, ustavivši potok novic, ki jih je pripovedovala gospa stolnikova v eni sapi.

"Tukaj je!" odgovori gospa in mu poda pismo. "Bil je veter, in ljudje so bili na sejmu..."

"Kako so prišla ta pisma semkaj?" vpraša dalje Zagloba.

"Dospela so na Ketlingov dvor, in služabnik jih je prinesel od ondod. Ker pa je bil, pravim veter..."

"Ali hočete, gospa, poslušati?"

"Kajpada, prosim."

Zagloba razpečati list ter jame naprej čitati polglasno zase, nato pa glasno za vse:

"Prvo to svoje pismo pošiljam vam, toda bržkone drugega ne bom, ker so tukaj pošte negotove in namerjam sam osebno dospeti k vam. Dobro se mi godi tu na polju, a vendar me srce kruto vleče, k vam, in mojim mislim in spominom, zaradi katerih mi je samota ljubša nego družba, ni konca. Obljubljeno delo je končano, zakaj 'orda' sedi mirno, samo manjša krdela se preganjajo po livadah, in te smo dvakrat odbili tako srečno, da ni ostala niti ena priča tega poraza."

"O torej so jih posekali!" zakliče Barbka radostno. "Ni ga stanu nad vojaški stan."

"Nekateri izmed Dorošenkove čete," je čital Zagloba dalje, "bi se radi merili z nami, toda brez 'orde' se ne morejo. Jetniki pripovedujejo, da se kak večji čambul ne bliza od nikoder, in tudi jaz si mislim, ako bi le imelo kaj biti, da bi že bilo, ker so livade že ozelenele ter je že kje moči pasti konje. V jarkih je še tuintam ostalo nekoliko snega, toda stepe so že zelene in topel veter piha, kar je najzanesljivejše znamenje pomladi. Poslal sem že po odstavko; utegne mi dospeti vsak hip, in nato takoj odrinem... Gospod Novoveški namesto mene straži mejo; pri tem imava tako malo dela, da sva z Makoveškim po cele dneve lovila lisice samo zaradi zabave, zakaj spomladi kožuhovina ni za rabo. Tukaj je tudi mnogo ptic, in moj strežnik je ustrelil pelikana. Objemam vas presrčno; gospe sestri poljubljam roko, pa tudi gospodični Kristini, katere naklonjenosti se fortissime priporočam; zlasti tega prosim Boga, da bi jo našel neizpremenjeno ter bi mogel pri njej uživati ono tolažbo kakor prej. Pozdravite tudi Barbko v mojem imenu. Novoveški si je ohladil svojo jezo nekolikokrat na razbojniških vratovih ter jo je jel že pozabljati; očito je, da mu je odleglo. Bogu in njegovi milosti vas priporočam.

Postscriptum. Kupil sem od potujočih Armencev dragocene hermelinske kožuhovine, pa tudi za našega hajdučka imam pripravljene turške slaščice."

"Naj jih Mihael le sam použije, saj nisem več otrok!" se oglasi Barbka, vsa zardela spričo te opombe.

"Ali ga nimaš rada? Ali se srdiš nanj?" jo vpraša Zagloba.

Toda ona potihoma nekaj zamrmra ter se res razjezi dodobra, premišljujoč nekoliko o tem, kako slabo jo ceni Volodijevski, nekoliko pa tudi o ptičah in o onem pelikanu, ki je najbolj zbudil njeno pozornost.

Kristina je sedela ob čitanju z zaprtimi očmi, obrnjena od luči. Bila je to sreča zanjo, zakaj vsi bi bili takoj spoznali, da se godi v njej nekaj nenavadnega. To, kar se je pripetilo v cerkvi in potem pismo Volodijevskega, sta bila zanjo dva težka udarca. Krasni sen je izginil, in deklica je stala sedaj pred istinitostjo, težko kakor nesreča. Na prvi hip ni mogla zbrati svojih misli in samo nerazločni, megleni občutki so vihrali v njenem srcu. Volodijevski obenem s svojim pismom in z napovedjo svojega prihoda ter z ono hermelinovo kožuhovino se ji je zdel nekaj vsakdanjega, skoro zoprnega. Nasprotno pa ji Ketling nikdar ni bil dražji nego sedaj.

Draga ji je bila sama misel nanj, drage njegove besede, ljubljeno njegovo lice, ljubljena njegova tožnost. Ali evo, sedaj bo treba odstopiti od ljubezni, od oboževanja, od onega, h kateremu jo vleče srce, h kateremu se iztezajo roke; treba bo oditi od ljubljenega človeka, ga zapustiti v obupu, v večni tožnosti ter oddati telo in dušo drugemu, ki ga je prav zato, ker je bil drugi, skoro sovražila.

"Ne premagam se! Ne premagam se!" si je klicala Kristina v duhu.

In čutila je to, kar čuti jetnica, kateri vežejo roke; ona pa si jih je zvezala sama, ko bi bila vendar utegnila ob svojem času povedati Volodijevskemu, da mu bo sestra in nič več.

Prišel ji je v spomin oni poljub, ki ga je prejela in vrnila, torej jo je jelo biti sram in prezirala je samo sebe. Ali je že takrat ljubila Volodijevskega? — Ne! V njenem srcu ni bilo ljubezni, nego samo sočutje, radovednost in koketstvo, skrito pod zastorom sestrske ljubezni. ele Šsedaj je spoznala, da je med poljubom, nastalim od velike ljubezni, in poljubom, nastalim iz nagiba krvi, takšen razloček, kakor med angelom in zlodejem. Prezirala je samo sebe, se hudovala nase, in njen ponos se je jel spenjati proti Volodijevskemu. Tudi on je bil kriv; zakaj torej naj bi vsa pokora, vsa grenkost in prevara zadela njo? Zakaj naj bi tudi on ne okusil tega grenkega kruha? Ali mu morda nima pravice povedati, ko se vrne: "Zmotila sem se; sočutje do vas sem imela za ljubezen. Zmotili pa ste se tudi vi, torej me pustite, kakor vas puščam jaz."

Zdajci pa jo je pograbil za lase strah, da se ne osveti grozni mož, nikakor strah za samo sebe, ampak za ono ljubljeno glavo, na katero bi izvestno padla ta osveta. V domišljiji je že gledala Ketlinga, kako se je boril s tem borilcem nad borilci, kako je naposled padel, kakor pade cvetka pod koso. Videla je njegovo kri, njegovo bledo lice, njegove na veke zaprte oči, in njeno trpljenje je presezalo vsako mero. Vstala je kar najhitreje ter odšla v svojo sobo, da se je umeknila ljudem, da ni slišala razgovora o Volodijevskem in njegovi skorajšnji vrnitvi. In odpor proti malemu vitezu ji je čim dalje bolj rastel v srcu.

Toda grenkost in žalost sta jo zasledovali in je nista ostavili niti pri molitvi. Sedli sta na njeno posteljo, in ko je legla premagana od onemoglosti, sta ji začeli govoriti.

"Kje je Ketling?" je vprašala žalost. "Glej, doslej se še ni vrnil; ponoči blodi ter lomi roke. Hotela bi mu ponižati nebo, dala bi zanj kri svojega srca, a vendar si ga napolnila s strupom ter mu zabodla nož v srce..."

"Ako ne bi bilo tvoje lahkomiselnosti, ako ne bi bilo tega, da vabiš za seboj vsakogar, ki g asrečaš," ji je dejala grenkost, "pa bi lahko bilo drugače, dočim ti je sedaj ostalo samo obup. Ti si kriva! Ni je več pomoči, ni rešitve. Samo sramota in bolest in tarnanje ti ostanejo..."

"Kako je v cerkvi klečal pred teboj," je novič omenila žalost. "Čudno, da ti ni počilo srce, ko ti je zrl v oči in te prosil usmiljenosti. Prav je bilo, da si se usmilila tujca, toda še bolj prav bi bilo, ko bi se bila usmilila njega, ki ti je najljubši! Bog ga blagoslovi, Bog ga potolaži!"

"Ako ne bi bilo tvoje lahkomiselnosti, lahko bi bil oni najljubši odšel oveseljen," je ponovila grenkost, "in ti bi se mu bila lahko zgrudila v naročje kot zaročnica, žena..."

"Ter bila vedno pri njem!" je dodala žalost.

"Sama si kriva!" ji je očitala vest.

"Kristina, jokaj se!" ji je dejala žalost.

"S tem ne izmiješ svoje krivde!"

"Stori, kar hočeš, toda potolaži ga!" ji je zabičila žalost.

"Volodijevski ga ubije!" ji je dejala takoj grenkost.

Mrzel pot je oblil Kristino in sedla je na posteljo. Mesečina je prodirala v sobo, ki se ji je v tej beli svetlobi zdela čudovita, strašna.

"Kaj je to?" je mislila Kristina. "Evo, tam spi Barbka; vidim jo, mesec ji sveti v obraz, a vendar ne vem, kdaj je prišla, kdaj se je slekla in legla. Saj vendar nisem spala niti trenutek... Vidim, da ni moja uboga glava za nič."

V takih mislih je zopet legla, toda žalost in grenkost sta novič sedli na njeno posteljo kakor dve boginji, ki sta se v mesečini pogrezali v to kopel, pa se zopet vračali na površje.

"Nocoj ne bom spala kar nič!" reče Kristina.

In jela je premišljati o Ketlingu in pri tem trpela čimdalje huje.

Zdajci, sredi nočne tišine, se začuje žalostni glas Barbkin:

"Kristina!"

"Ali ne spiš?"

"Sanjalo se mi je, da je nekak Turek ustrelil Mihaela z lokom. Jezus Kristus! Sanje siver varajo, vendar pa me trese mrzlica. Moliva litanije, da odvrne Bog nesrečo od nas!"

Kristino izpreleti kakor pušica po glavi misel: "Ej, ko bi ga kdo ustrelil!" Zdajci pa se zgrozi ob tej svoji zlobi. Najsi ji je bilo treba nadčloveške moči, da bi v tem hipu molila za srečno vrnitev Volodijevskega, je vendar rekla:

"Dobro, Barbka!"

Nato sta vstali s postelje, pokleknili z golimi koleni na tlak, oblit z mesečino, in jeli moliti litanije. Njiju glasova sta se vzajemno strinjala ter zvenela časih visoko, časih zamolklo; rekel bi, da se je ta soba izpremenila v samostansko celico, v kateri sta dve redovnici molili ponočne molitve.

(Dalje prih.)

Phone 4857.

MAT. OMOTA

Slovenski krojač

Izdelujem obleke, vrhne suknje, popravljam, čistim in gladim moške in ženske obleke.

201 Jackson St., Joliet, Illinois.

JESENSKE IN ZIMSKE OBLEKE.

Cedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odstotne vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1601 N. Chicago St. JOLIET, IL.

Zakaj bi drago plačali novo orodje?

Skoro Novo Second-Hand

orodje, posodje, pohištvo in razno blago dobite v dveh velikih prodajalnah Second-hand blaga.

Wetherell & Reid.

118 Jefefrson St., Chicago Phone 3472.
412-414 Cass St., Chicago Phone 3494.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

ANTON ZABUKOVEC

BRICK YARD BUFFET
Slovenska gostilna
500 Moen Avenue. Rockdale, Ills.
Chicago telefon 3406.

Kadar se mudite v Rockdalu ste vabljeni, da posetite mojo dobro oskrbljeno gostilno, kjer dobite najboljše domače in importirane pijače.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Fine Obleke,

vrhne suknje in moško opravo najnovejše mode, najceneje.

John J. McCarthy

"Outfitter to Men"
119 N. Chicago St., Joliet, Ill.
PHONE 2762

FRANK GRUM & COMPANY
stavbeniki in kontraktorji.
1100 N. Broadway Joliet, Illinois.
Chicago Phone 1706-R.

Sprejemamo vse vrste stavbinske posle, bodisi pri manjših ali večjih podjetjih ali posameznikih.

Podpisani sem tehnično izučen stavbenik. Izdelal sem šole na Dunaju in Gradcu ter izdelal državni izpit v Ljubljani, kjer sem sedem let posloval kot stavbinski mojster mesta Ljubljane.

Na željo izdelam načrte, kakoršne kdo želi. FRANK GRUM.

Homewood Coal Yard

M. MIKAN, MANAGER

Trd in Mehak Premog

ter drva in kurivo
1624 Nicholson St., Joliet, Ill.
PHONE 1797W

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

NAJLEPŠA ROŽA.

Spisal Ljubo Mrak.

Prosjak Matija je na čuden način obogatel. In kako? Ranega jutra je šel v gozd nabirat drv. Ko je čepel za grmom, je zagledal bele vile, ki so pred solnčnim vzhodom zaplesale sredi gozda na zeleni trati. Najlepša med njimi, ovita v blesteč šal z zlatim diademom na glavi, je imela na prsih pripeto čudovito rožo. Listi rože so blesteli kakor solnčni žarki. Zadela je vila z rožo ob smrekov vršiček in roža je padla na tla. Že se je vrnila in jo je hotela pobrati, kar skoči Matija izza grma in pobere rožo. Tisti hip je priplulo solnce na nebo in vile so izgubile svojo moč ter izginile.

Ubožec Matija je nesel rožo domov in jo je postavil v lončeno posodo, napolnjeno z vodo, na mizo ter je odšel prosjačit.

Ko se je o mraku vrnil, bil je zelo truden in je šel takoj k počitku.

Prikazala se mu je pa v sanjah kraljica vil in ga prosila, naj ji vrne rožo. Ponujala mu je za njo zlat las s svoje glave, ki bi, napet na lesen lok, igral lepše, kot vsake citre, in srebrno priponko svojega čevlja, ki bi ga, kadar bi jo pripel na svoje raztrgane škornje, nosila hitreje, kot najhitrejši vlak. Še razne druge stvari mu je ponujala za rožo, pa je ni hotel dati. V teh sanjah se je zibal do jutra. Ko se je pa zjutraj vzbudil, ni vedel samega začudenja, kaj bi storil. Kroginkrog posode s čudovito rožo so bili postavljeni na mizi svetli cesarski cekini. Bilo jih j raevno deset.

In tako se je zgodilo vsako noč. Zjutraj je bil zopet denar na mizi in Matija je obogatel. Bogati Matija se je rad spominjal, kakšen siromak je človek, če je prosjak, in zato je delil revežem obilno miloščino. Polagoma je pa vendar pozabil na svojo prejšnjo bedo in je postal do revežev bolj stiskav in skop.

Nekega dne ga je obiskal človek, prav majhne postave, brez brk, z brado, do pasa dolgo. Bil je to kralj pritlikavcev, čarovnik Zlatožar. Njegova je bila ona čudovita roža. Podaril jo je bil kraljici vil, ko se je bil zaljubil v njene krasne oči. Izvedel je nezgodo, ki se je pripetila, in je podaril vili drugo enako rožo, prvo pa je pustil Matiji, dokler je bil Matija dober človek. Ker se je pa Matija prevzel, je prišel k njemu, da mu vzame čudoviti cvet.

Napravljen v starega prosjaka je prišel Zlatožar v Matijevo hišo in ga je prosil vbogajme. Toda Matija ga je jel odganjati, kakor vse prosjake. Pritlikavec se je razsrdil in je izginil z rožo vred.

Hudo je bilo Matiji, ker ni mogel nikjer dobiti rože, vendar se je kmalu potolažil. Saj je bil že dovolj imovit, zato je ostal trdosrčnež. Posojevati je začel sosedom denar in je jemal zanj visoke obresti. Ker mu niso mogli siromaki o pravem času vračati, jih je rubil in poganjal po svetu.

Dolžniki so mu iz maščevanja zažgali hišo. Vse mu je pogorelo. Rešil si je komaj življenje.

Videl je, da mu ni več obstati v domači vasi, zato se je napotil po svetu.

V jutranjem mraku je šel skozi gozd, kakor tedaj, ko je našel čudovito rožo. Naenkrat osupnjen obstane. Pred njim stoji kralj pritlikavcev in ga povabi seboj. Čudna sila, kateri se ni mogel ustavljati, ga je vlekla skoz skalnato duplo, v katerem je bila svetla dvorana.

Sredi dvorane je rastla njegova roža. Krog nje so letali biserni metulji, pod njo je pa gorel iz tal rumenkasto-zelen plamen. Svetlo zlato je kapalo od rože in se razlijalo po tleh v žarečem sijaju.

"Pojdi in poišči rožo, ki bo tej enaka, ne, ki bo še lepša, kakor tat, ter potem pridi in mi povej samo ime tiste rože in tvoj bo spet ta čudoviti cvet," pravi Zlatožar Matiji.

Predno je mogel Matija na kaj odgovoriti, je že stal sam pred sivo skalo.

*

Napotil se je Matija po svetu iskat čudovito rožo. Prvo leto je povpraševat po njej pri vseh vrtnarjih kraljestva, pa ni našel niti od daleč podobne oni. Drugo leto je obhodil vse podzemeljske jame, kjer so viseli od stropa dragoceni kapniki, ki se lepo izpreminjajo v blesku žarečih svetilk, toda tudi tam je ni našel. Tretje leto je povpraševal po nji med ljudmi brez razlike na stan.

Prišel je truden od dolge hoje, v gorsko vas. V resni koči si je izprosil prenočišča.

Ležala je v koči bolna mati z bolnim otrokom.

Matija je ležal pri peči in jo opazoval. Bilo je mraz.

Sama brez moči in utrujena se je mati z zadnjimi silami sklanjala nad otrokom ter ga ogrevala s svojim izsušenim telesom. Zjutraj pa je mati umrla. Zadnji njen pogled je bil na otroka, ki je mirno spal poleg nje.

In tedaj je prišlo v Matijevo srce spoznanje.

Vrnil se je v domači gozd. Kmalu se je prikazal kralj pritlikavcev ter ga je odvzel seboj.

"Ali si našel najlepšo rožo, lepšo, kakor je roža, ki je bila tvoja?" popraša naglo čarovnik.

"Da, našel, našel!" je odgovoril Matija: "Najlepša roža je — materina ljubezen."

Vzel je Zlatožar list papirja, zapisal nanj besedi "materina ljubezen" in potem spustil list na pozlačena tla ter izgovoril čudne besede.

In zažarelo je po dvorani, čudovit duh se je razširil kroginkrog.

"V resnici, našel si najlepšo rožo," pravi čarovnik Matiji ter mu vrne čudoviti cvet.

Matija je zopet obogatel, toda siromakov ni nikdar več pozabil, vedno je ostal do njih usmiljenega srca.

S tem je dokončana pravljica o najlepši roži.

VEČERNA ZVEZDA.

Spisal Gustav Strniša.

Božje solnce se je nekega toplega večera potapljajo v morje, ko sem sedel s starim, polblaznim ribičem na bregu. Morje je drhtelo koprnenja, ko je vsprejemalo zlato solnce v svoje naročje, in njegovi valovi so skrivnostno šepetali.

Ribič mi je pa pripovedoval:

Imel sem sina, visokega mladeniča. Raven je bil kakor nov jadernik, vedno vesel in silno močan. Lase je imel kodraste, podobne morskim valčkom, in svetle oči, podobne biserom v školjki bisernici.

Ljubil sem tega sina jedinca bolj kakor zlato ribo, o kateri sanja marsikak ribič, da mu prinese srečo, če jo ujame. Vse sem mu bil, ne samo rednik, ampak tudi varuh in učitelj. Ker mu je mati kmalu umrla, ostal mi je deček edini spomin na kratko srečo, ki sem jo užival z mlado ženo.

Razvil se je moj ljubljenček hitro v krepkega mladeniča in je z mano vred ali pa tudi sam vozil ob morski obali.

Nekega večera je odplul v lahnem čolnu po morju.

Zaman sem za njim klical, naj se vrne k bregu, ker sem, izkušen starec, slutil hudo uro. Ni se hotel vrniti, ampak mi je kazal naprej po morju, kjer je žarela v vsem svojem lesku zvezda večernica, in je plul dalje. Čakal sem ves v skrbeh. Moja slutnja se je uresničila, pričela se je huda ura.

Ni se vrnil in sem ga šel iskat.

Veslal sem po morju in sam sebi želel smrt, samo da bi rešil njega. Igralo se je vihravo morje z menoj in mojim čolnom, a pogoltniti me ni hotelo. Lase sem si ruval v divjem obupu in plakal, ko sem iskal izgubljenca, pa vse zastonj.

V prevelikem obupu se mskočil v morje, toda morje me ni hotelo. Velik val me je vrgel na breg, kjer so me našli ljudje v nezavesti.

Zdaj pa me poslušajte in verjemite, kar vam bom povedal, kajti ljudje mi ne verjamejo in se smejejo meni starcu.

Komaj so me prenesli v postelj, se je povrnil — moj sin. Bil je popolnoma spremenjen. Oblečen je bil kakor kralj in me je povabil, da naj grem ž njim. Šel sem ž njim in peljal me je k morju. Ob bregu naju je čakal zlat čoln brez vesel, pred njim je pa bilo vpreženih šest srebrnobelih labodov.

Vstopila sva v zlati čoln in naenkrat je izginila zemlja izpred najinih oči. Pred menoj je postalo vse megleno. Ko sem se zavedel, sem bil že v veliki, svetli dvorani.

Tu je stal moj sin in poleg njega častitljiv starec, vladar morja, takoj za njima je pa vstopila tudi njegova hči.

Prijazno me je pozdravil starec in mi naznanil, da je ta gospica nevesta mojega sina. Objela sta se mlada poročenca in pokleknila pred me, da sem ju blagoslovil.

Vprašal sem potem sina, kako se imenuje njegova bleda, lepa nevesta. Začudil se je, da je ne poznam, in mi je odgovoril: "Poglej, oče, mojo kraljevo nevesto! Ali ne vidiš na njenem čelu zvezde? To je ona zvezda, ki me je zapeljala v morje, moja nevesta je "Zvezda večerna".

Kmalu je bila poroka in svatovanje. Vse je bilo kraljevsko sijajno. Zaspal sem, silno truden, sam ne vem, kdaj. Ko sem se vzbudil, sem ležal v svoji koči in poleg mene je sedela stara strežnica, sestričina moje rajnke žene.

Od tedaj moram iti večkrat na morje. Silno hrepenenje me vleče dalje in dalje. Parkrat se je že zgodilo, da sem za hip zopet videl svojega sina. Ljudje so zlobni in pravijo, da sem blazen, ker večkrat stojim v svojem čolnu sredi valov in gledam v daljave, ne da bi ganil z veslom. Takrat vedno vidim pred seboj svoje dete.

Obrisal si je starec solzo, ki mu je pritekla iz oči, podal mi svojo veliko, žuljavo desnico in odšel upognjen v svojo kočo.

* * *

Par dni potem sem čul, da je starec utonil. Šel je bil s čolnom precej daleč na morje iskat ljubljenega sina, a zamislil se je, izpustil iz rok veslo in zagrebli so ga valovi.

Večnost Japoncev.

Leta 1875 so se ustanovile na Japonskem poštne hranilnice. V prvih treh letih vloge v teh hranilnicah niso dosegle niti 200,000 K. Trajalo je 3 leta in vloge so dosegle 2 milijona kron. V sledečih petih letih pojavil se je hitrejši razvoj, kateri pa se je kmalu nato ustavil. Od leta 1904. je bil napredek teh hranilnic primeroma zelo hiter. Dne 31. marca 1904. še so znašale vloge 66 milijonov. Začetkom leta 1909 so znašale vloge 212 milijonov kron in so do novega leta 1910. poskočile na 225 milijonov kron. Japonci so se torej v kratkem času naučili varčevati. Vlada podpira kolikor mogoče to varčevanje. Tudi obrestna mera je zelo visoka, presegala je že 5 odstotkov. Veseli nas, če zasledimo pri kakem narodu — in najsibo to narod katerikoli hoče — tako lepe čednosti, kakor je večnost. Posnemajmo Japonce v tem oziru tudi mi Slovenci.

Bogat dedič umrl v revščini.

V začetku minulega stoletja je šel neki Jožef Aigner iz Nižje Avstrijske v Ameriko, kjer si je vsled neumornega dela pridobil večmilijonsko premoženje. Po smrti ga je zapustil svojemu bratu Matiji, ta pa je že med tem časom umrl v pomanjkanju. Dedščina je prešla na njegovega sina Matijo mlajšega. Ta je ravno v tem času odšel od mornarice, kjer je odslužil svoja leta in se neznano kje naselil. Poizvedovanja so se nadaljevala in končno so vendar zasledili srečnega dediča, ki je bil v dobri službi. Premoženje, ki ga je med tem opravljala ameriška oblast in je med tem narastlo na 30 milijonov, bo vendar končno prišlo v prave roke.

Največji lokomotivi v Evropi

je pred kratkim dobila Norveška. Lokomotivi bosta vozili po strmih gorskih železnicah. Vsaka lokomotiva je s tenderjem vred dolga 15 metrov ter teče na 20 kolesih.

MALI OGLASI.

Amerikanski Slovenec je razširjen po celi Ameriki in kjerkoli so Slovenci, tam nekdo dobiva naš list, zato pa so oglasi v tem listu vedno uspešni. Kadar koga iščete, pošljite oglas v naš list, ki ga gotovo najde v kratkem času.

Mal oglas stane po 1 cent za vsako besedo za enkratno objavo ali prvo priobčenje, če pa kdo hoče oglas večkratno objaviti se naj računa za vsako nadaljno objavo po en cent za vsaki dve besedi.

Istotako se računa od raznih zahval, naznanil smrti, krstov, porok in drugih malih oglasov po 1c od vsake besede.

Naročilu je pridejati denar ali znamke po 1c.

V NAJEM 2 SOBI. VPRAŠAJTE pri: Anton Nemanich, 1000 N. Chicago St., Joliet. unf

PRODAJAM DOMAČE VINO NA drobno in debelo po nizki ceni in tudi druge neopojne pijače. Se priporočam za obilen obisk. F. Doberšek, 159 Reed St., na alley, Milwaukee, Wis. 1-2-3

KJE JE G. GEORGE GORNIK IZ Metlike. Pred 4. leti je bil v Osceola, Mich. Imam mu nekaj važnega javiti. Jos. Klepec, N. Chicago St., Joliet, Ill. 1-2-3

RAD BI ZVEDEL KJE SE NAHAja moj šurjak, g. George Humljan, doma iz Boldraža pri Metliki. Bival je pred nekaj časom v Sprinfield, Ill. Naj se mi javi, ali pa mi naj kdo drugi blagovoli naznaniti njegov naslov. Marko Matjašič, 206 Ross St., Joliet, Ill. 1-2

MAŠKARNI PLES PRIREDI V Stern's hali 4. dec. St. John's Orchestra. Pet nagrad. Dobrodošli!

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

To društvo ima že nad $2,900.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 3088.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

ANTON STRAŽIŠNIK,
1219 Summit Street, Joliet, Illinois.
Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druga poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene. Vse delo jamčim.

POSOJILA.

Kupite premog in zimske potrebščine zdaj. Sposodite si denar od nas in ne tarnajte.

POIZVEJTE!

"The Twenty-Payment Plan."

Izplačalo se vam bo! Naš način vam dovoli posojilo denarja po postavnih obrestih, da plačate celo vsoto v dvajsetih mesečnih obrokih. Lahko vrnete nekaj ali celo posojilo koncem vsacega meseca. Obresti računamo le za oni čas, ko je denar pri vas.

$2.00 se plača mesečno od $40.
$2.50 se plača mesečno od $50.
$5.00 se plača mesečno od $100.

Pridite, da vam pojasnimo "The Twenty-Payment Plan." Mi imamo postavno dovoljenje od države Illinois in smo pod nadzorstvom države, da se lahko jamči pošteno poslovanje vsakemu.

Posojujemo na pohištvo, klavirje, viktrole, živino in razno drugo blago, katerega ne premaknemo.

Pridite, pišite ali tefonajte nam.

STATE LOAN COMPANY,
(Not Inc.)
403 Joliet National Bank Bldg.
4th Floor :: Chicago Phone 154.

ATLAS — ZASTONJ.

Še imamo nekoliko ročnih atlasov celega sveta, katere damo zastonj onim naročnikom, ki pošljejo $2.00 naročnine, če za atlas vprašajo.

Posebno v sedanjem času je jako priročno imeti tak atlas, ko se pojavljajo velezanimivosti po celem svetu.

Pošljite $2 za naročnino takoj, da dobite atlas zastonj predno zaloga poide.

UPRAVA AMER. SLOVENCA.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 827.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

DENAR ZA BOŽIČ PO NIZKI CENI

Veselo javljamo, da smo premenili naše obroke in znižali odplačila. Zdaj lahko posodite denar na sledeče obroke:

Vsota posojila.	Štev. mesecev.	Mesečno odplačilo. Glavnica z obrestmi 3 1-2 odsto na mesec.	Skupna cena
$ 12.00	6	$ 2.00	$ 1.47
16.00	8	3.00	2.52
20.00	10	2.00	3.85
24.00	12	2.00	5.46
28.00	7	4.00	3.92
32.00	8	4.00	5.04
36.00	9	4.00	6.30
40.00	10	4.00	7.70
48.00	12	4.00	10.92
60.00	10	6.00	11.55
72.00	12	6.00	16.38
80.00	10	8.00	15.40
88.00	11	8.00	18.48
100.00	10	10.00	19.25

Druge vsote do $300 po istih cenah.

Joliet Loan Company
(NOT INC.)
Cor. Chicago and Jefferson Sts., 2nd floor
Room 201 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL. Telephone: Chicago 522.
Pod državno kontroolo in licenco.

NAJSTAREJŠA POSOJILNICA V JOLIETU.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

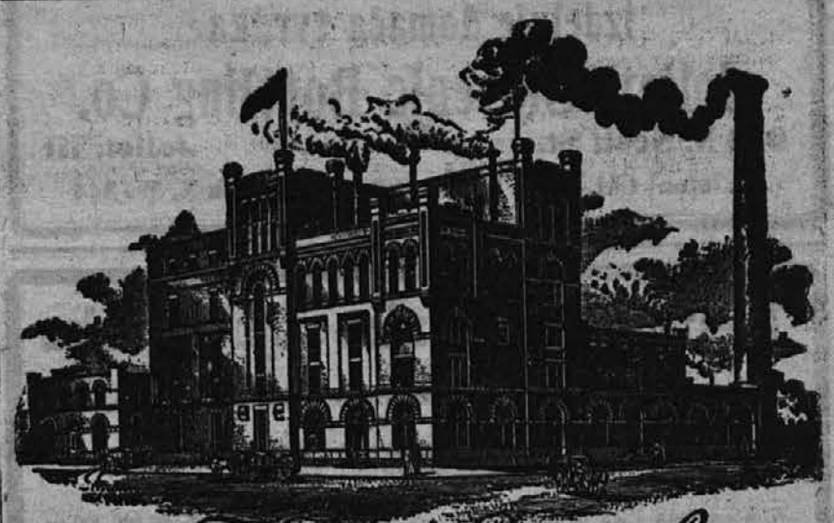

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405 **S. Bluff St., Joliet, Ill.**